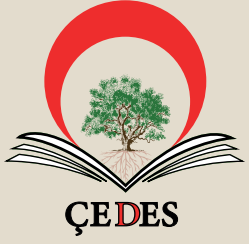

Yardıms severlik

NİSAN-2026
22.
SAYI

Tasarruf

Duyarlılık

Çevre ve Değerlerde
PUSULA

Çevre Duyarlılık Değerlerime Sahip Çıkıyorum Projesi Aylık Eğitici Kılavuzu - Nisan 2026

Çevreme Duyarlıyım Değerlerime Sahip Çıkıyorum

EĞİTİCİ KILAVUZU

YARDIMSEVERLİK, TASARRUF,
DUYARLILIK

Nisan 2026

Genel Yayın Yönetmeni

Dr. Ahmet İŞLEYEN

Yayın Koordinatörü

Bünyamin AKYÜZ

Proje Koordinatörü

Abdulaziz GÜVEN

Editör

Nurullah HATİPOĞLU

Yazarlar

Dr. Kasım ÇAZIM

Dr. Öğr. Üyesi Fatih Muhammed ÇAKMAK

Ali Osman ALTUN

Bünyamin ULUSOY

Hasan KILIÇ

İffet KUTLU

Muhammed İsa GÜRLEYİK

Mustafa DURMUŞ

Nisanur KEKLİK

Nurullah HATİPOĞLU

Yahya ATEŞ

Kapak Tasarım ve Resimleme

Ahmet GEZER

İç Tasarım

Hanife KOYUTÜRK

Dil İncelemesi

Dr. Öğr. Üyesi Fatih Muhammed ÇAKMAK

Ahmet POLAT

Teknik İnceleme

Yahya ATEŞ

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	
Kılavuz Hakkında	7
Etkinlikler Uygulanırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	8
Kılavuz Uygulama Rehberi	9
ÇEDES Projesi Hazırlık Aşaması	10
Tanımlar ve Kısaltmalar	10
Yıllık Plan	11
Aylık Çalışma Planı Oluşturma	12
Genel Etkinlik Havuzu	14
Kılavuz İçerik Rehberi	16
1. HAFTA	
Etkinlik Hazırlık Basamakları	17
Dijital İçerik	18
Mesajını Güçlendir	19
Hız. Peygamber Dönemi Anekdote	21
Edebi Metin: Müslüman Yardımseverdir	22
Edebi Metin: Yardımseverlik: Kalpten Kalbe Kurulan Köprü	23
Edebi Metin: İslam'da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma	25
1. Hafta Uygulama Etkinliği: Askıda Su	27
2. HAFTA	
Etkinlik Hazırlık Basamakları	29
Dijital İçerik	30
Mesajını Güçlendir	31
Hız. Peygamber Dönemi Anekdote	33
Edebi Metin: Dengeyi Korumak	33
Edebi Metin: İsrâf Eden İnsan Kendini İmha Eder	35
2. Hafta Uygulama Etkinliği: Tamir Kafe	37

3. HAFTA

Etkinlik Hazırlık Basamakları	39
Dijital İçerik	40
Mesajını Güçlendir	41
Hız. Peygamber Dönemi Anekdote	43
Edebi Metin: Paylaşılan Ekmek	44
Edebi Metin: Başkalarını Düşünmenin Güzelliği	46
Edebi Metin: Merhametsiz Bir Dünyayı Nasıl Onaracağız	48
3. Hafta Uygulama Etkinliği: Yerli Sepet	50

4. HAFTA

Etkinlik Hazırlık Basamakları	52
Dijital İçerik	53
Mesajını Güçlendir	54
Hız. Peygamber Dönemi Anekdote	56
Edebi Metin: Ekranda da Kalpte de Duyarlılık	56
4. Hafta Uygulama Etkinliği: Engelsiz Mahalle	58
4. Hafta Uygulama Etkinliği: Mahalle Afet Bilinç Turu	60

Ev Ödevlendirmesi	62

Veli Mektubu	66

KILAVUZ HAKKINDA

Toplumların güçlü, sürdürülebilir ve sağlıklı bir yapıya sahip olabilmesi; bireylerin yardımlaşma bilinci geliştirmesi, kaynakları bilinçli kullanması ve çevresine karşı duyarlı bir tutum sergilemesiyle mümkündür. Sosyal ilişkilerin sağlam temeller üzerine inşa edilmesi, toplumsal dayanışmanın güçlenmesi ve ortak geleceğe güvenle bakılabilmesi için, çocukların erken yaşlardan itibaren bu değerlere yönelik farkındalık kazanmaları büyük önem taşımaktadır.

Bu kılavuz, öğrencilerin yardımseverlik, tasarruf ve duyarlılık değerlerini tanımlarını, içselleştirmelerini ve günlük yaşamlarında davranışa dönüştürebilmelerini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Değerler, bireylerin düşünce ve davranışlarını yönlendiren temel rehberlerdir. Yardımseverlik, bireyin başkalarının ihtiyaçlarını fark ederek gönüllü biçimde destek olmasını; tasarruf, mevcut kaynakları bilinçli, dengeli ve sorumlu şekilde kullanmasını; duyarlılık ise insanlara, topluma, çevreye ve doğaya karşı farkındalık ve sorumluluk geliştirmesini ifade eder. Bu değerlerin öğrenciler tarafından benimsenmesi, hem bireysel gelişimi hem de toplumsal refahı olumlu yönde etkilemektedir.

Yardımseverlik, toplumsal bağları güçlendiren ve bireyler arasında güven duygusunu pekiştiren temel bir değerdir. Yardımsever bireyler, yalnızca maddi destekle değil; empati, paylaşma ve sorumluluk bilinciyle de toplumsal dayanışmaya katkı sağlar. Öğrencilere yardımseverliğin kazandırılması, sosyal sorumluluk bilincinin gelişmesine ve ortak iyilik anlayışının güçlenmesine zemin hazırlar.

Tasarruf, bireyin sahip olduğu maddi ve manevi imkânları israf etmeden, bilinçli ve sürdürülebilir bir anlayışla kullanabilme becerisidir. Tasarruf bilinci hem bireysel hem de toplumsal düzeyde ekonomik dengeli desteklerken, doğal kaynakların korunmasına da katkı sağlar. Öğrencilere tasarruf bilincinin kazandırılması, sorumluluk duygusunu geliştirmekte ve geleceğe yönelik bilinçli kararlar alabilen bireyler yetiştirilmesini desteklemektedir.

Duyarlılık ise bireyin çevresinde olup bitenlere karşı farkında olması, toplumsal sorunlara ve çevresel meselelere kayıtsız kalmaması anlamına gelir. Duyarlı bireyler, insanlara, canlılara ve doğaya karşı saygılı bir tutum sergileyerek daha yaşanabilir bir çevrenin oluşmasına katkı sunar. Bu değer öğrencilere kazandırılması, empati becerilerinin gelişmesine ve toplumsal uyumun güçlenmesine yardımcı olur.

Kılavuzda; öğrencileri belirlenen öğrenme çıktılarına ulaştırmak amacıyla okul içi ve okul dışı (mahalle, yakın ve uzak çevre vb.) ortamlarda, Millî Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı kurum ve kuruluşlarda uygulanabilecek, aile ve çevreyi de sürece dâhil eden etkinliklere yer verilmiştir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde vurgulanan değer anlayışı doğrultusunda; yardımseverlik, tasarruf ve duyarlılık değerleri, öğrencinin varoluşsal anlam arayışına katkı sunan, ahlaklı ve erdemli bir kişilik geliştirmesini destekleyen temel unsurlar olarak ele alınmıştır.

Eğitici Kılavuzu hazırlanırken Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni'nde yer alan "Erdem-Değer-Eylem" yaklaşımı esas alınmış; öğrencilerin bu değerleri yalnızca kavramsal düzeyde değil, davranışsal düzeyde de kazanabilmelerini hedefleyen süreç bileşenleri oluşturulmuştur. Bu yaklaşımda nihai amaç; yardımsever, kaynaklarını bilinçli kullanan ve çevresine duyarlı bireyler yetiştirerek huzurlu aile yapısına, güçlü toplumsal ilişkilere ve yaşanabilir bir çevreye katkı sağlamaktır.

Kılavuzda yer alan etkinlikler; öğrencileri düşünmeye, sorgulamaya ve olumlu davranışlar geliştirmeye teşvik eden, fiziksel, sosyal ve duygusal gelişimi destekleyen kapsayıcı bir yapı sunmaktadır. Bu etkinlikler aracılığıyla öğrencilerin;

- Yardımseverlik ve paylaşma bilincine sahip,
- Kaynakları bilinçli kullanan ve israftan kaçınan,
- İnsanlara, topluma ve çevreye karşı duyarlı,

- Sosyal sorumluluklarının farkında,
- Dengeli, öz denetimli ve bilinçli bireyler

olarak yetişmelerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

ETKİNLİKLER UYGULANIRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1. Etkinlikleri uygulama esnasında öğrencilerin farklı becerileri, ihtiyaçları, hazırbulunuşlukları, ilgileri ve öğrenme tercihleri göz önünde bulundurularak uygun öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri dikkate alınmalıdır.
2. Eğitici, yayımlanacak yıllık çalışma planı ve eğitici kılavuzları kapsamında çalışma planı hazırlamalı ve yürütmelidir.
3. Etkinlikler MEB Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile MEB Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi dikkate alınarak hazırlanmalıdır.
4. Önceden hazırlık yapılması gereken etkinliklerde okul içinde ve dışında (mahalle, yakın ve uzak çevre vb.), Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) ve Gençlik ve Spor Bakanlığına (GSB) ait kurum ve kuruluşların tamamında öğrenci ve veli bilgilendirilmeli, eğitim ortamının ya da etkinliklerin hazırlanabilmesi için ilgili kişilere yeterli süre verilmelidir.
5. Etkinlikler esnasında öğrencilere verilecek görevler, onların öz güvenini artıran ve onlara sorumluluk bilinci kazandıran nitelikte olmalıdır. Öğrencilerin eğlenerek öğrenebileceği ve gönüllü olarak aktif rol alacağı bir ortam hazırlanmalıdır.
6. Etkinlikler uygulanırken karşılıklı saygı ve sevgi iklimi oluşturulmalı, öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri bir eğitim ortamı hazırlanmalıdır.
7. Etkinlikleri uygulama esnasında her öğrenciye fırsat verilecek ortam oluşturulmalıdır. Öğrenci sayısının fazla olduğu durumlarda öğrenciler gruplara ayrılmalı; grupların her seferinde farklı öğrencilerden oluşmasına ve yaş, cinsiyet, beceri, gelişim özellikleri açısından denk olmasına dikkat edilmelidir.
8. Aile katımlı etkinlikler hazırlanırken aile bireylerinin (vefat, anne-baba ayrı, engellilik vb.) özel durumları dikkate alınmalıdır.
9. Araç gereç gerektiren etkinlikler için hazırlık yapılarak eğitim ortamına gidilmelidir.
10. Etkinlikler uygulanırken olağan dışı bir durum yaşanmaması için gerekli tedbirler alınmalıdır.
11. Proje kapsamında yapılacak etkinliklerde "Eğitici Kılavuzu"nu kullanmak esastır. Eğitici, Kılavuz'da bulunmayan farklı bir etkinlik yapmak isterse il ya da ilçe ÇEDES koordinasyon kurullarından onay alır. İl ya da ilçe koordinasyon kurullarına başvurmadan önce eğitici aşağıda yer verilen etkinlik hazırlama veya geliştirme aşamalarını göz önünde bulundurmakla yükümlüdür.

Etkinlik hazırlama veya geliştirme aşamaları şunlardır:

- Hazırlanacak etkinlikler Anayasaya, yasalara ve projenin usul, esas ve amaçlarına uygun olmalı,
- Etkinliğe uygun ortam ve araç gereç seçilmeli,
- Yapılmak istenen etkinlikte ailenin gönüllü olmasına dikkat edilmeli,
- Etkinlikler planlanıp uygulanırken israftan kaçınılmalı,
- Uygulama süreçlerinde oluşabilecek riskler göz önünde bulundurulmalıdır.

KILAVUZ UYGULAMA REHBERİ

Değerli Eğitimci,

Projemiz kapsamında hedeflenen öğrenme çıktılarına öğrencilerimizi ulaştırmada sizlerin gayreti, emeği, fedakârlığı ve örnek olması çok önemlidir. Sizlerin mesleki bilgi, birikim, tecrübe ve donanımınıza güveniyoruz.

Uzman ekibimizle hazırladığımız bu çalışmayı, sizlere ulaştırarak yanınızda olduğumuzu hissettirmek, etkili ve zengin içerik örnekleriyle sizleri desteklemek istiyoruz. Bu başlık altında aylık çalışma planınızı nasıl oluşturmanız gerektiği hakkında ipuçları bulacaksınız. Öğrenciyi tanımak, uygulama mekânının donanımı ve imkânları hakkında bilgi sahibi olmak işinizi kolaylaştıracaktır.

Aylık Çalışma Planı Oluşturma

1. Kılavuz içeriğinde haftalık olarak ayrılmış eylemleri inceleyerek öğrencilerinizde gördüğünüz ve öncelik verilmesi gerektiğini düşündüğünüz alanlarda hedefler belirleyiniz.
2. Belirlediğiniz öğrenme çıktıları ile ilgili sizler için örnek olarak hazırlanmış etkinlikleri inceleyerek yapmayı planladığınız etkinlikleri Tablo 1 üzerinde işaretleyiniz.
3. Tablo 2’de Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nde bulunan etkinlikler; saygı, estetik, mütevazılık, adalet, dürüstlük, özgürlük, sorumluluk, temizlik, sağlıklı yaşam, sabır, sevgi, dostluk, merhamet, vatanseverlik, yardımseverlik, çalışkanlık, aile bütünlüğü, mahremiyet, tasarruf ve duyarlılık değerlerinin tümü için yapılabilir.
4. Eğitimci, bulunduğu bölgenin ve görev yerinin şartlarını göz önünde bulundurarak Tablo 2’den de seçim yapabilir.
5. Etkinlikler yapılırken şu yöntem ve teknikler kullanılır: yaparak yaşayarak öğrenme, iş birlikçi öğrenme, proje tabanlı öğrenme, sosyal kültürel geziler, mahalle etkinlikleri, ayın değeri ile ilgili ziyaretler, hikâye ve görsel yorumlama, dijital içerik izleme, sportif turnuvalar, geleneksel oyunlar, drama, beyin fırtınası, öykü oluşturma, kavram haritaları, soru-cevap, tartışma, örnek olay, münazara, gezi-gözlem, değer telkini, davranış değiştirme, değer belirginleştirme, değer analizi yaklaşımı, karakter eğitimi, eylem öğrenme.
6. Etkinlikler yakın ve uzak çevrede yapılacaksa eğitimci tarafından gerekli güvenlik önlemleri alınarak planlama yapılabilir.
7. Eğitimci, çalışma planına aldığı etkinlikleri MEB, DiB ve GSB’ye bağlı kurum ve kuruluşların hangisinde gerçekleştireceğine karar verir.
8. Eğitimci, okul dışı yapılacak etkinliklerde destek alabileceği paydaş kurum temsilcileri olup olmadığı konusunda ilçe koordinatöründen bilgi alır.
9. Eğitimci, paydaş kurum temsilcileri varsa oluşturduğu aylık çalışma planını onlarla paylaşır ve iş birliği yapar. Yapılabilecek ortak çalışmalar istişare edilerek gerekli planlamalar yapılır.
10. Eğitimci, uygulamaya karar verdiği etkinliklerde velileri sürece dahil etmek için aşağıdaki adımları takip eder:
  - Uygulamaya karar verdiği etkinlikleri her ayın ilk haftası velilere göndererek onları bilgilendirir.
  - Veli mektubunu her ayın ilk haftası velilere gönderir.
  - Veli, öğrenci ve paydaş kurumlar ile kahvaltı, piknik, iftar vb. programları mümkün olabilecek sıklıkta düzenler. [Aile katılımlı etkinlikler hazırlanırken aile bireylerinin (vefat, anne-baba ayrı, engellilik vb.) özel durumları dikkate alınmalıdır.]

- Eğiticiye, öğrencileri uygulama mekânına götürmeden önce veya götürürken ayın değerleri ile ilgili öğrencileri motive edecek, düşündürecek, bilgilendirecek, öğrencilerin farkındalıklarını arttıracak ve kalıcı davranış değişikliğine katkıda bulunacak bir konuşma yapması tavsiye edilir.

11. Okul dışında yapılacak etkinlikler için proje kapsamında alınan genel veli izin belgeleri haricinde etkinliğe özel veli izin belgeleri alınması gerekir.

ÇEDES PROJESİ HAZIRLIK AŞAMASI

1. Okul müdürü, en az bir öğretmeni değerler kulübünü kurmak üzere görevlendirir.
2. Değerler kulübü öğretmeninin koordinasyonunda, Diyanet personeli ve Gençlik Spor temsilcisi ile birlikte; okulda tüm öğrenci velilerine yönelik ÇEDES tanıtımı, Hz. Peygamber'in doğumunun 1500. yılı ve aileyi koruma konulu toplantılar düzenlenir ve bu çalışmalara yönelik faaliyetler koordine edilir.
3. Kulüp öğretmeni tarafından değerler kulübünde yer alacak öğrenciler belirlenir.
4. Kulüp öğretmeni tarafından belirlenen öğrencilerden veli izin belgeleri alınır.
5. Kulüp öğretmeninin koordinasyonunda, Diyanet ve Gençlik Spor personeli ile ÇEDES Kılavuzu'nda yer alan yıllık plan şablonu doğrultusunda uygulanacak etkinliklerin bir yıllık ortak çalışma planı hazırlanır.
6. Değerler kulübü öğretmeni ve Diyanet personelinin halk eğitim merkezine başvuru yapması ve altmış saatlik "Değerlerime Sahip Çıkıyorum Kursu"nun açılması.
7. Haftalık olarak yapılan her etkinlik öncesinde "etkinlik hazırlık aşaması" uygulanır.
8. Haftalık yapılacak olan her bir etkinlik, DİB ve GSB'ye bağlı mekânlarda gerçekleştirilir.
9. Kulüp faaliyetleri, aylık olarak okul yönetimiyle, öğrenci velileriyle paylaşılır ve okul panosunda ilan edilir.
10. Kulüp faaliyetleri, yıl sonunda yapılacak genel bir değerlendirme toplantısı ile gözden geçirilir ve sonraki yıl için öneriler belirlenir.

TANIMLAR VE KISALTMALAR

- a. **ÇEDES:** Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum Projesi'ni,
- b. **Okul:** Proje kapsamındaki okulları,
- c. **Gençlik Merkezi:** GSB ve DİB'e bağlı gençlik merkezlerini,
- d. **HEM:** Halk eğitimi merkezlerini,
- e. **Değerler Kulübü:** Proje kapsamında, değerler eğitimi verilmek üzere gönüllülük esasına göre belirlenen öğrencilerden oluşan kulübü,
- f. **Temsilci Öğretmen:** Proje çalışmalarını yürüten öğretmeni,
- g. **Diyanet Görevlisi:** En az ön lisans mezunu, alanında uzman Diyanet İşleri Başkanlığı personeli,
- h. **Gençlik ve Spor Temsilcisi:** En az ön lisans mezunu Gençlik Spor Bakanlığı personeli,
- i. **Temsilci Öğrenciler:** ÇEDES Projesini temsil eden öğrencileri,
- j. **Eğitici Kılavuzu:** Uygulayıcıların, öğrencilere yönelik yapacağı çalışmaları içeren kitapçığı,
- k. **Ortak Yıllık Çalışma Planı:** Temsilci öğretmen, Gençlik Spor temsilcisi ve Diyanet görevlisinin proje kapsamında, uygulama usul ve esasları doğrultusunda, Eğitici Kılavuzu'nda yer alan örnek çalışma planına uygun olarak hazırladıkları yıllık planı ifade eder.

Ay	Değer	Tarih	Etkinlikler (2 Ders Saati)	Kılavuz Çerçevesinde Yapılacak Etkinlikler (Bu etkinlikler ÇEDES Eğitici Kılavuzu Kapsamında Yapılacaktır.)	Uygulama Mekanı (DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân: gençlik merkezleri, okuma salonları, camiler, genç ofisler, spor tesisleri ve kitap kafeler)	Gün ve Saati
E K İ M	TEMİZLİK	29-03 EKİM	1. HAFTA	Ortak Alanların Temizliği	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	SAYGI	06-10 EKİM	2. HAFTA	Toplumsal Kurallara ve Doğaya Saygı	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		13-17 EKİM	3. HAFTA	Bireysel Farklılıklara Saygı	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	AİLE BÜTÜNLÜĞÜ	20-24 EKİM	4. HAFTA	Aile ve Değerler	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		27-31 EKİM	5. HAFTA	Anne, Baba ve Çocuk İlişkisi	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
K A S I M	SORUMLULUK	3-7 KASIM	6. HAFTA	Toplumsal Sorumluluklar	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		10-14 KASIM	1. DÖNEM ARA TATİLİ			
	ÖZGÜRLÜK	17-21 KASIM	7. HAFTA	Sorumluluk Bilinciyle Özgürlük	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		24-28 KASIM	8. HAFTA	Başkalarının Hak ve Özgürlüklerine Saygı	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
A R A L I K	DÜRÜSTLÜK	1-5 ARALIK	9. HAFTA	Toplumda Güvenilir Bir Birey Olmak	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	ADALET	8-12 ARALIK	10. HAFTA	Aile ve Toplumda Adalet	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		15-19 ARALIK	11. HAFTA	Hak ve Hukuka Riayet Etme	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MÜTEVAZILIK	22-26 ARALIK	12. HAFTA	İnsan İlişkilerinde Tevazu Göstermek	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	SAĞLIKLI YAŞAM	29-2 OCAK	13. HAFTA	Zararlı Alışkanlıklardan Uzak Durma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
O C A K	ÇALIŞKANLIK	5-9 OCAK	14. HAFTA	Sorumlulukları Zamanında Yerine Getirme	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		12-16 OCAK	15. HAFTA	Toplumsal Görev ve Etkinliklerde Aktif Olma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		19-30 OCAK	YARIYIL TATİLİ			
Ş U B A T	SEVGİ	2-6 ŞUBAT	16. HAFTA	Toplumda Yardımsever ve Hoşgörülü Olma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	DOSTLUK	9-13 ŞUBAT	17. HAFTA	Arkadaşlarla Güven ve Saygıya Dayalı İlişkiler Kurma Yardımsever ve Destekleyici Olma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		16-20 ŞUBAT	18. HAFTA		DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MERHAMET	23-27 ŞUBAT	19. HAFTA	Canlılara Karşı Nazik ve Duyarlı Olma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
M A R T	VATANSEVERLİK	2-6 MART	20. HAFTA	Tarihe ve Millî Değerlere Bağlılık	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		9-13 MART	21. HAFTA	Çalışma ve Üretimde Vatan Hizmeti	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		16-20 MART	2. DÖNEM ARA TATİLİ			
		19-22 MART	RAMAZAN BAYRAMI			
	SABIR	23-27 MART	22. HAFTA	Hedeflere Ulaşmada Azim ve Kararlılık	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
N İ S A N	YARDIMSEVERLİK	30 Mart- 3 NİSAN	23. HAFTA	Toplumsal Dayanışma ve Paylaşma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	TASARRUF	6-10 NİSAN	24. HAFTA	Zamanı Verimli Kullanmak	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	DUYARLILIK	13-17 NİSAN	25. HAFTA	Aile ve Topluma Duyarlılık	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		20-24 NİSAN	26. HAFTA	Kültürel ve Millî Değerlere Duyarlılık	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
M A Y I S	ESTETİK	27-1 MAYIS	27. HAFTA	Sanat ve Estetik	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		4-8 MAYIS	28. HAFTA	Estetik ve Eğitim	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MAHREMİYET	11-15 MAYIS	29. HAFTA	Aile İçi Mahremiyet	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		18-22 MAYIS	30. HAFTA	Sosyal Hayatta Mahremiyet	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		26-29 MAYIS	KURBAN BAYRAMI			

Ay	Hafta	Tema	Öğrenme Alanı	Ekim Ayı Konu ve Kazanımlar	Kılavuzdaki Etkinlikler	Seçilen Etkinlik
NİSAN	YARDIMSEVERLİK, TASARRUF, DUYARLILIK		YARDIMSEVERLİK	Cömert olmak İmkânları ölçüsünde maddi varlıklarını ihtiyaç sahipleriyle paylaşır. Sahip olduğu bilgi, deneyim, eşya, mali kaynaklar gibi değerleri başkalarıyla paylaşır. İnsanlara yardım etmekten mutluluk duyar. Dayanışma ve fedakârlık göstermek İmkânları kullanırken ihtiyaç sahiplerine öncelik verir. Yardıma muhtaç insanların duygularını anlama ya çalışır. Özverili davranışların sınırlarını bilir. İnsan ve topluma katkıda bulunmak için zaman ayırır. Hastaların, yaşlıların ve özel gereksinimli kişilerin ihtiyaçlarına öncelik verir. Aile fertlerinin öncelikli ihtiyaçları için kendi isteklerini erteler. Ülkesinin ve milletin menfaati için birlik ve beraberlik duygusu ile hareket eder. İyiliksever olmak Yardım yapacağı kişi ve kurumları bilinçli bir şekilde seçer. Milli ve manevi değerlerini göz önünde bulundurarak iyilik yapar. İnsanlara iyi davranmanın toplumsal bağları güçlendireceğini fark eder. Doğaya ve hayvanlara iyi davranmanın çevreyi daha yaşanabilir hâle getireceğini fark eder. Yapılan iyiliklerin sürdürülebilir olmasına önem verir. Bilimsel bilgiyi insanların ve toplumun yararına kullanır. Yardım yapılan kişilerin mahremiyetine önem verir Gönüllü olmak Gösteriştten uzak durarak, seyerek ve isteyerek iyilik yapar. Yardım kurum ve kuruluşlarının faaliyetlerine katılır. İhtiyacı olan herkese destek vermeye istekli olur.	Dijital İçerik Mesajı Güçlendir Hz. Peygamber Dönemi Anekdote Edebi Metin 1. Müslüman Yardımseverdir 2. Yardımseverlik: Kalpten Kalbe Kurulan Köprü 3. İslam'da Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Haftanın Uygulama Etkinliği 1. Askıda Su Alternatif Etkinlikler 1. İyiliğin İzinde 2. İmece Ziyareti 3. Dayanışma Durağı 4. "Yardım Karar Noktası" Rol Oyunları	
				Bilinçli tüketici olmak Tüketici haklarını araştırır. Harcamalarında fiş ya da fatura alır. Satın alacağı ürünleri belirlerken isteklerine değil ihtiyaçlarına öncelik verir. Aynı nitelikteki ürünler arasından yerli ve sürdürülebilirliğe katkısı olanı tercih eder. Satın aldığı ürünle ilgili sorun yaşadığında başvurabileceği mercileri bilir. Alışveriş sırasında fiyat araştırması yapar. Satın alacağı ürünlerin sağlıklı, temiz ve inancına uygun olmasına dikkat eder. İsrafın olası zararlarını fark eder. İsraftan kaçınmak Sahip olduklarına kanaat ederek ihtiyaç duyduğundan fazla ürün almaz. Gıda israfını önlemeye yönelik yapılan çalışmalara katılır.		

			Zamanı verimli kullanmak için planlama yapar. Yer altı ve yer üstü kaynaklarını amacına uygun ve özenli kullanır. İhtiyaçlarını karşıladıktan sonra maddi kaynaklarının bir kısmıyla birikim yapar. Harcamalarını aile bütçesine göre planlar. Sahip olduklarının değerini bilmek Emek verilerek elde edilenlere değer verir. Sahip olduklarını en verimli şekilde kullanmanın yollarını araştırır. Kullanım ömrünü tamamlamış ürünleri dönüştürür. Sahip olduğu eşyaları özenli kullanır.		
		DUYARLILIK	İnsana ve topluma değer vermek İnsanlara nazik davranır. Kendi istekleri ile diğer insanların istekleri arasın da denge oluşturur. Sosyal ilişkilerinde sabırlı ve anlayışlı olmaya gayret eder. Yaşlıların ve özel gereksinimli kişilerin toplumsal hayata etkin katılımını destekler. Toplumsal sorunların çözümünde sorumluluk üstlenir. Şiddetin önlenmesinde sorumluluk alır. Şiddetin her türüne karşı çıkar. Kendisine yapılmasını istemediği davranışları başkalarına yapmaz. Çevreye ve canlılara değer vermek Çevre sorunlarına yol açabilecek davranışlardan kaçınır. Temiz enerji kaynaklarının kullanımını önemser. Çevresel sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için atık yönetimini önemser.	Dijital İçerik Mesajı Güçlendir Hz. Peygamber Dönemi Anekdot Edebi Metin 1. Paylaşılan Ekmek 2. Başkalarını Düşünmenin Güzelliği 3. Merhametsiz Bir Dünyayı Nasıl Onaracağız Haftanın Uygulama Etkinliği 1. Yerli Sepet Alternatif Etkinlikler 1. "Bir Günlüğüne Ben Olsaydın" Empati Draması 2. Bir Adım Atılsaydı 3. Engelsiz Yaşamı Tanıyorum 4. Dayanışma Çemberi	
		DUYARLILIK	Tüketim tercihlerini sürdürülebilirliğe katkıda bulunacak şekilde yapar. Tüm canlıların haklarını korur. Çevresinde yaşayan canlı türlerini tanımaya istekli olur. Çevresini korumak ve güzelleştirmek için girişimlerde bulunur. Afet bilincine sahip olmak Afet ve acil durumların her an her yerde gerçekleşebileceğini bilir. Afet ve acil durumların neden olduğu riskleri ve bu riskleri azaltmak için alınabilecek önlemleri bilir. Afet öncesi, esnası ve sonrasında yapılması gerekenlerin farkında olur. Afetlerin neden olduğu stres ve kaygıyı yönetme ye yönelik çalışmalar yapar. Afet durumlarında ulaşabildiği insanlara ve diğer canlılara yardımcı olur. Afet sonrası toplumsal dayanışmaya katkıda bulunur.	Dijital İçerik Mesajı Güçlendir Hz. Peygamber Dönemi Anekdot Edebi Metin 1. Ekranda da Kalpte de Duyarlılık Haftanın Uygulama Etkinliği 1. Engelsiz Mahalle 2. Mahalle Afet Bilinç Turu Alternatif Etkinlikler 1. Engelsiz Yaşamı Tanıyorum 2. Dayanışma Çemberi	
			EV ÖDEVLENDİRMESİ	1.Komşuluk Kolisi 2.Namazla Dengede, Zamanı Bilinçte 3.İkna Radarı Saha Görevi	

GENEL ETKİNLİK HAVUZU

Tablodaki etkinlikler; saygı, estetik, mütevazılık, adalet, dürüstlük, özgürlük, sorumluluk, temizlik, sağlıklı yaşam, sabır sevgi, dostluk, merhamet, vatanseverlik/yardımseverlik, çalışkanlık, aile bütünlüğü, mahremiyet, tasarruf ve duyarlılık değerlerinin tümü ile ilgili kılavuzumuzda sizlerden uygulanması istenilen etkinlikler dışında fazladan etkinlikler yapılabilir. **Uyguladığınız etkinlikleri tabloya (X) ile işaretleyiniz. Etkinliği hangi değer veya değerler için uyguladığınızı yazınız.**

S. No	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME	
DOĞA VE ÇEVRE		X	Değerler
1	Doğa ve Çevre Bilinci Faaliyetleri		
2	Çevre ve değerler temalı TEKNOFEST ve TÜBİTAK projeleri		
3	"Sıfır Atık -Atıkların Dönüşümü" kampanyaları		
4	"Okulumu-Mahallemi Yeşille Buluşturuyorum-Fidan Dikiyorum" etkinliği		
SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER			
5	Ayın temasına uygun sinema günleri		
6	Okul duvarına grafiti çalışması		
7	"Okulum Temiz" etkinlikleri		
8	Değerler Gazetesi (öğrencilerin yaptıkları iyi davranışların basılı veya dijital haberleştirilmesi)		
9	Okulun en duyarlı öğrencisi-sınıfı etkinlikleri		
10	Münazara, söyleşi ve paneller		
11	Değerler koridoru-sorumluluk caddesi-saygı sokağı vb. eğitim ortamlarının oluşturulması		
12	Ayın değeri faaliyetleri ile ilgili e-kitap veya sanal sergi oluşturma		
13	Değerlerle ilgili kavram haritaları oluşturma		
14	Kitap okuma ve tahlil yapma çalışması		
15	Tarihî şahsiyetlerin değerle ilişkilendirilmesi		
16	Şiirler üzerinden değer öğretimi		
17	Peygamberimizin hayatından değerlerimizle ilgili örnekler		
18	Masal, kukla hazırlama ve temaya uygun içerikle drama oyunları		
19	Web2 araçları ile hazırlanmış dijital sergiler, videolar ve oyunlar		
20	Ayın temasına uygun materyal tasarlama (rozet, kitap ayracı vb.)		
21	Akrostiş hazırlama, hikâye-deneme yazma		
22	Hacivat-Karagöz etkinlikleri		
23	Boyama, pixel kodlama ve görsel sanat etkinlikleri		
24	Ayet, hadis, özlü sözler ile üretilen yazılı ve görsel içerikler		
25	Geleneksel sanatlar		
26	Mahya yazıları, mânî yarışmaları, "Ramazan Sokağı" gibi ramazan etkinlikleri		
27	Yerli malının teşvik edilmesi		
28	Kardeş okulları ziyaret etme ve hediyeleşme		
29	Pansiyonda kalan öğrenciler için akşam etkinlikleri		
30	Dünyada yaşanan olağanüstü durumlarda (doğal afetler, savaş vb.) yardım faaliyetleri		
31	Dinî günlerde kolonya, şeker ikramı		

YARIŞMA VE EĞİTİMLER

32	İletişim becerileri, bilinçli internet kullanma, medya okuryazarlığı, siber zorbalık, işaret dili vb. eğitimleri		
33	Gönüllülük ve sosyal sorumluluk eğitimleri (İtfaiye, Türkiye Diyanet Vakfı, AFAD, Kızılay, 112, telsizcilik vb.)		
34	Sanat atölyesi (ebru, hat, naht vb.)		
35	Gençlik merkezi, halk eğitim kursu faaliyetleri (salon sporları, okçuluk vb., sanat tasarım atölyeleri, zekâ oyunları, hitabet ve liderlik becerileri, resim ve mutfak atölyeleri)		
36	Resim, şiir, hikâye, fotoğraf, afiş, slogan, kısa film yarışmaları		

KAMP VE SPORİF FAALİYETLER

37	Sporif turnuvalar		
38	Anne-baba ve çocuk kampları		
39	Dede torun buluşmaları		
40	Değerler kulübü izcilik çalışmaları		
41	Bisiklet turu (Her bir öğrencinin bisikletinin üzerine ayın değeri ile ilgili ayet, hadis, atasözü, deyim yazılabilir.)		
42	Doğa yürüyüşü, piknikler		
43	Spor ve zekâ oyunları turnuvaları		
44	Paydaş kurumlarla günübirlik/yatılı kamp etkinlikleri		
45	Geleneksel çocuk oyunları, halk oyunları		
46	Takım oyunu örneklerinin Web 2.0 araç eğitimi		
47	Uçurtma şenliği		
48	Oryantring		
49	Okul ve sokak röportajları		
50	Yıl sonu şenlikleri		

GEZİ VE ZİYARETLER

51	Millî, manevi ve kültürel mekânların ziyaret edilmesi		
52	"Şehrimi Geziyorum, Değerlerimi Yaşıyorum" etkinliği		
53	Gazilere ve şehit ailelerine yönelik ziyaretler ve mektup çalışması		
54	Yaşlı ve huzurevi ziyaretleri		
55	Hastane ziyaretleri		
56	Sağlık sorunları nedeniyle evde eğitim alan öğrencilere ziyaret		
57	Taziyeler		
58	Köy ziyaretleri		
59	Çocuk hastaların ziyareti		
60	Hastane okullarındaki öğrencilerle mektup arkadaşlığı		
61	Unutulmaya yüz tutmuş meslekleri devam ettirmeye çalışanların ziyaret edilmesi		
62	Tabiat okulu (tabiatla buluşmalar, birlikte iş yapabilme yeteneği kazanma vb.)		
63	"Mahallemini Tanıyorum, Çevreme Duyarlıyım" temalı mahalle ziyaretleri		

VELİ ETKİNLİKLERİ

64	Veli, öğrenci ve paydaş kurumlarla ile ortak, kahvaltı, piknik, iftar programları vb. etkinlikler		

KILAVUZ İÇERİK REHBERİ

Kılavuzda yer alan bölümler aşağıda sıralanmıştır:

Görsel Yorumlama

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen, temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek örnek görsellere yer verilmiştir. Eğitici, uygun gördüğü görsel içerikleri aylık çalışma planına alabilir.

Dijital İçerik

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek örnek dijital içeriklere yer verilmiştir. Eğitici uygun gördüğü dijital içeriği seçerek çalışma planına alabilir.

Mesajını Güçlendir

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek ayet, hadis, özlü söz ve Esmâü'l Hüsna'ya yer verilmiştir. Planladığınız etkinliği yaparken değer ve o değere ait alt bileşenleri ilişkilendirilebilecek örnek ayet, hadis ve özlü sözlerden faydalanabilirsiniz. Esmâü'l Hüsna örneği ile öğrencilerin Allah'ın (cc) isimlerini kendi hayatlarına nasıl yansıtabilecekleri hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayabilirsiniz.

Edebî Metin

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen, temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek hikâye, deneme vb. metinlere yer verilmiştir. Eğitici, uygun gördüğü hikâyeyi veya denemeyi seçerek çalışma planına alabilir.

Aktif Öğrenme

Bu bölümde öğrencilerin öğrenirken eğlenebileceği oyun, yarışma vb. etkinlikler ile gezerek, araştırma yaparak öğrenmelerini sağlayacak etkinliklere yer verilmiştir. Eğitici uygun gördüğü etkinlikleri seçerek çalışma planına alabilir.

Ev Ödevlendirmesi

Bu bölümde velileri de sürece dâhil ederek öğrencilerde istendik yönde davranış değişikliği oluşturmak amaçlanmıştır. Ödevlendirmeler, öğrencilerin aile ortamında gerçekleştirebileceği uygulamalardan ve velilerin destekleyici katkılarıyla sürdürülebilecek çalışmalardan oluşmaktadır. Proje uygulamalarında velilerin öğrencilerin gelişimini takip etmesi ve sürece aktif katkı sunması önemsenmektedir.

Veli Mektubu

Bu bölümde ayın değerleri ile ilgili yapılacak etkinlikler ve bu etkinliklere nasıl destek verilebileceğine dair velilere bilgilendirmeler yapılır. Eğitici, aylık çalışma planına aldığı etkinlikleri her ayın ilk haftasında veli mektubu aracılığıyla velilere ulaştırmalıdır.

ETKİNLİK HAZIRLIK BASAMAKLARI

Uygulama Mekânı:	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekânlar
Hazırlık Süresi:	30-35 dk.

Hazırlık Uygulama Aşaması:

1. Etkinliğin yapılacağı hafta törenlerde, teneffüslerde, okul bahçesinde ve değerler panosunda haftanın değeri ve etkinliği ile ilgili gündem yapılır.
2. Değerler Kulübü öğrencileri etkinliğe hazırlık amacıyla DİB'e ya da GSB'ye bağlı bir mekâna götürülür.
3. Mekânda ikramlar verildikten sonra dijital içerik izletilir.
4. Haftanın değeriyle ilgili hikâye/deneme okunur ve değerlendirilir.
5. Yapılacak ana etkinlikle ilgili ön bilgilendirme yapılır ve etkinliğe geçilir.

DİJİTAL İÇERİK

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Sadaka, Yardımlaşma, Paylaşma
Hedef Kitle:	İlkokul-Ortaokul
Süre:	9 dakika 21 saniye
Konu:	Yardımsverlik
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=p8UhILTj4kc

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Yardımlaşma ve Paylaşma Bilinci: Zekât
Hedef Kitle:	Lise
Süre:	7 dakika 28 saniye
Konu:	Yardımsverlik
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=FAdBn6TmDNQ

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

“Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla yardım etmeyi emreder; hayâsızlığı, fenalık ve haddi aşmayı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor.”

(Nahl suresi 90. ayet)

Hadis

“Kim bir mü'minin dünya sıkıntılarından birini giderirse, Allah da onun kıyamet günü sıkıntılarından birini giderir. Kim darda kalana kolaylık gösterirse, Allah ona dünya ve ahirette kolaylık gösterir. Kul, din kardeşinin yardımında olduğu müddetçe Allah da o kulun yardımındadır.”

(Müslim, “Birr ve Sıla”, 38.)

Enes b. Mâlik’ten rivayet edildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: “Bir Müslüman bir ağaç diker de onun meyvesinden bir insan yahut hayvan yerse muhakkak o yenilen şey, ağacı diken kimse için bir sadaka olur.”

(Buhârî, Edeb, 27)

Özlü Söz

“Bir mum, diğer mumu tutuşturmakla ışığından bir şey kaybetmez.”

Mevlana

EL-MU'ÎN (cc):

- Yardım eden, destek olan.
- Kullarına güç ve imkân veren.

EL-MU'ÎN İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

- ? Yardıma ihtiyacı olanlara imkânım ölçüsünde destek olurum.
- ? Zor durumda kalan birini görmezden gelmem.
- ? Başkalarının yükünü hafifletmeye çalışırım.
- ? Yardımı gösteriş için değil, Allah rızası için yaparım.
- ? Gücün ve imkânın gerçek sahibinin Allah olduğunu bilerek şükrederim.

HZ. PEYGAMBER DÖNEMİ ANEKDOT

Bir gün Allah Resûlü (sav), aç olduğunu söyleyen bir sahabeye yardım etmek ister. Kendi evlerinde yiyecek olmadığını öğrenince sahabelere sorar:

“Bu kardeşimizi bu gece kim misafir eder?”

Ensardan biri hemen kabul eder. Evinde sadece çocuklarına yetecek kadar yemek vardır. Eşiyle konuşur ve çocukları uyutup misafiri doyururlar.

Ertesi gün Peygamber Efendimiz (sav) onların bu davranışını över ve şu ayet nazil olur: “Kendileri ihtiyaç içinde olsalar bile başkalarını kendilerine tercih ederler.” (Haşr, 9)

Bu olay, İslam ahlâkının en yüce erdemlerinden biri olan îsârı, yani kişinin kendi ihtiyacı varken başkasını kendine tercih edebilme faziletini gözler önüne sermektedir. Ensardan o ailenin sergilediği bu fedakârlık, yalnızca bir misafiri doyurmak değil; merhametin, kardeşliğin ve Allah rızasını her şeyin üstünde tutmanın canlı bir örneğidir. Kur’ân-ı Kerim’in bu davranışı övmesi, gerçek zenginliğin malda değil, paylaşan ve başkası için fedakârlık yapabilen bir gönülde olduğunu hatırlatır. Bu kıssa, müminlere zor zamanlarda bile cömertliği ve dayanışmayı bırakmamayı, insanın değerinin sahip olduklarıyla değil, paylaştıklarıyla ölçüldüğünü öğretmektedir.

EDEBİ METİN

Deneme Adı:	Müslüman Yardımseverdir
Hedef Kitle:	İlkokul

Yüce Rabbimiz Kur'an'da adaletli olmayı, iyilik yapmayı ve yardımlaşmayı emreder; kötülüğü ve haksızlığı ise yasaklar (Nahl, 16/90). Peki Allah neden yardımsever olmamızı ister? Çünkü insan tek başına var olamaz ve yaşayamaz. Bizi yoktan var eden Allah'tır. Yaşamamız için gerekli olan dünyayı, havayı, suyu ve rızkı O yaratmıştır. Dünyaya geldikten sonra da büyümek, öğrenmek ve korunmak için anne-babamıza, eğitimcilerimize ve diğer insanlara ihtiyaç duyarız.

Gerçekte hiçbir insan kendi kendine yetemez. Okuduğumuz bu kitap bile pek çok insanın emeğiyle oluşur. Yediğimiz ekmekten giydiğimiz kıyafete kadar her şey başkalarının katkısıyla bize ulaşır. Bu nedenle yardımlaşma hayatın bir parçasıdır.

Yüce Rabbimiz, "Allah'ın sana iyilik yaptığı gibi sen de iyilik yap." (Kasas, 28/77) buyurarak bizleri iyiliğe çağırır. Peygamberimiz de, "Komşusu açken tok yatan (olgun) mümin değildir." buyurarak yardımlaşmanın önemini vurgular.

İslam dini yardımı sadece vicdana bırakmamış, zekâtı farz kılmıştır. Maddi durumu iyi olan Müslümanlar, mallarının belirli bir kısmını ihtiyaç sahiplerine vermekle yükümlüdür. Ayrıca sadaka ve sadaka-i cariyeye gibi iyilik yolları da teşvik edilmiştir. Kurban ibadeti de paylaşma ve yardımlaşmanın bir başka örneğidir.

Yardımseverlik, ihtiyaç sahiplerine gönülden destek olmaktır. Ancak kötülükte yardım etmek doğru değildir. Yardım yalnızca hayırlı işlerde güzeldir. Üstelik yardımın küçükü büyüğü olmaz, önemli olan samimiyettir.

Peygamberimiz, gülümsemeyi, iyiliği tavsiye etmeyi, yol gösterip engelleri kaldırmayı bile sadaka saymıştır. Demek ki küçük bir iyilik bile Allah katında değerlidir.

O hâlde biz de ihtiyaç sahiplerine yardım edelim, iyilikte yarışalım ve Allah'ın sevgisini kazanmaya çalışalım.

Kaynak: DİB, Dini Değerler Serisi 4, Yardımseverlik, s. 8-11 (Özet)

Yansıtma Soruları

- Metinde insanların tek başına yaşayamayacağı ve birçok kişinin emeğine ihtiyaç duyduğu anlatılıyor. Günlük hayatınızda hangi şeyleri başkalarının yardımı sayesinde kullanabiliyorsunuz?
- Metinde küçük bir iyiliğin bile değerli olduğu belirtiliyor. Bugün çevrenizde küçük de olsa nasıl yardım yapabilirsiniz?

EDEBİ METİN

Deneme Adı:

Yardımseverlik: Kalpten Kalbe Kurulan Köprü

Hedef Kitle:

Ortaokul

İnsan, doğası gereği başkalarıyla birlikte yaşamaya muhtaçtır. Ancak bu birliktelik, yalnızca aynı ortamı paylaşmakla değil, bireylerin birbirine karşı geliştirdiği tutumlarla anlam kazanır. Yardımseverlik, toplumsal hayatın temelini oluşturan güçlü bir değerdir. Bu değer, güven duygusunu besler, kalpleri yakınlaştırır ve birlikte yaşama bilincini güçlendirir.

Yardımseverlik çoğu zaman maddi imkânlarla sınırlı düşünülse de, gerçek yardım insanın başkasının hâlini fark edebilmesiyle başlar. Bir arkadaşın sessizliğini görmek, zor durumda olan birine destek olmak ya da kimse görmeden iyilik yapmak, yardımseverliğin en samimi hâlleridir. Nitekim Peygamber Efendimiz (sav), “Güler yüz sadakadır.” buyurarak iyiliğin yalnızca maddi yardımlarla sınırlı olmadığını ifade etmiştir. (Buhârî, Edeb, 34; Müslim, Birr, 144.) Kur’an-ı Kerim’de ise, “İyilik ve

takva üzerinde yardımlaşın.” buyurularak yardımsverliğin toplumsal bir sorumluluk olduğu vurgulanmıştır. (Mâide Suresi, 5/2.)

İslam ahlakında yardımsverlik, bireysel tercihlerden çok toplumsal sorumluluk olarak ele alınır. Mümin, yalnız kendisi için değil, başkaları için de iyilik ister. Çünkü toplumda bir kişinin yaşadığı sıkıntı, zamanla tüm toplumu etkiler. Yardım etmek, insanı bencillikten uzaklaştırır, kalbi genişletir ve toplumsal dayanışmayı güçlendirir.

Sonuç olarak yardımsverlik, kalpten kalbe kurulan görünmez köprüdür. Bu köprü ne kadar sağlam olursa toplum da o kadar güçlü olur. Küçük bir iyilik, yardımsver bir yaklaşım insanı yüceltir, toplumu ise ayakta tutar.

Nisanur KEKLİK

Yansıtma Soruları

1. Yardımsverliğin sadece maddi destekten ibaret olmadığı vurgulanıyor. Günlük hayatınızda para harcamadan yapabileceğiniz yardımlara örnek verebilir misiniz?
2. “Kimse görmeden yapılan iyilik” neden daha samimi kabul edilir? Sizce gizli yapılan bir iyilik, toplum ilişkilerini nasıl etkiler?

EDEBİ METİN

Deneme Adı:

İslam'da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma

Hedef Kitle:

Lise

Dayanışma ve yardımlaşma, toplumdaki insanların ortak iyilik ve düzen için birbirlerine destek olmalarıdır. Özellikle çalışamayan, ihtiyaçlarını karşılayamayan fakir, yetim ve muhtaç kimselerin temel ihtiyaçlarının toplum tarafından karşılanması sosyal dayanışmanın en önemli yönüdür. Her birey, topluma karşı sorumluluk taşıdığını bilmeli ve üzerine düşeni yapmalıdır. Aksi hâlde toplum düzeni zarar görür ve bundan herkes etkilenir.

İslam dini, yardımlaşmayı güçlü bir şekilde teşvik etmiştir. Namaz, oruç, zekât, sadaka, kurban ve hac gibi ibadetler sadece bireysel değil, aynı zamanda toplumsal dayanışmayı da güçlendirir. Hz. Peygamber'in uygulamaları Müslümanlarda sürekli iyilik yapma bilinci oluşturmuş, bunun sonucu olarak vakıf geleneği ortaya çıkmıştır. Peygamberimiz ve sahabeler mallarını vakfetmiş, böylece insanlara kalıcı fayda sağlayan eserler bırakmışlardır.

“Sadakayıcarıye” ise sevabı sürekli devam eden iyilik demektir. Yol, köprü, çeşme, mescid, hastane, okul ve aşevi gibi toplum yararına yapılan hizmetler buna örnektir. İnsanlar bu eserlerden yararlandıkça, onları yaptıran kişiler sevap kazanmaya devam eder.

Vakıflar tarih boyunca İslam toplumlarında sosyal dengeyi sağlamış; fakirlerin korunmasına, hastaların tedavisine, eğitimin desteklenmesine ve toplum yararına birçok hizmetin yapılmasına katkı sağlamıştır.

İslam, dayanışmayı o kadar önemser ki kefaretları bile sosyal yardımlaşma aracı hâline getirmiştir. Böylece hem hatalar telafi edilir hem de ihtiyaç sahiplerine destek olunur.

Sonuç olarak İslam, müminler arasında dayanışmayı güçlendiren ilkeler koymuş, iyilikte yarışmayı ve ihtiyaç sahiplerine yardım etmeyi teşvik etmiştir. Kalıcı olan, insanların birbirine yaptığı bu hayırlı yardımlardır.

DİB Vaaz Projeleri (Özet)

Dr. Muhlis AKAR

Yansıtma Soruları

1. Vakıf ve sadakayıcıriye gibi kalıcı yardımların topluma uzun vadede nasıl katkılar sağladığını düşünüyorsunuz? Günümüzde buna benzer hangi uygulamalar vardır?
2. İbadetlerin sadece bireysel değil, toplumsal yönü de olduğu ifade ediliyor. Sizce yardımlaşma temelli ibadetler toplumdaki sosyal dengeyi nasıl güçlendirir?

1. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:	Askıda Su
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Kazandırdığı Değer:	- Yapılan iyiliklerin sürdürülebilir olmasına önem verir. (TYMM Ortak Metni D20.3.5.) - Bilgisini, zamanını ve emeğini iyiliğe dönüştürmekten mutluluk duyar. (TYMM Ortak Metni D20.4.5.) - Karşılık beklemeden yardım yapar. (TYMM Ortak Metni D20.4.4.)
Amaç:	Öğrencilerin yardımseverlik ve paylaşma bilincini günlük hayatın içinde somut bir iyilik davranışına dönüştürmelerini sağlamak; ihtiyaç anında destek olmanın (susuzluk gibi) küçük ama etkili bir sosyal dayanışma örneği olduğunu fark ettirmek.

Etkinlik Adımları:

1. Etkinlik öncesinde eğitici, "askıda iyilik" fikrini kısaca açıklar ve etkinliğin amacını belirler: susayan kişinin kolayca suya ulaşabilmesi.
2. Öğrencilerle birlikte pet şişe veya kapaklı bardakla su hazırlanır, temizlik açısından tek kullanımlık hazır sular tercih edilir.
3. Hazırlanan sulardaki marka/etiketler görünmeyecek şekilde çıkarılır ya da kapatılır.
4. Her şişe/bardak üzerine ÇEDES logosu ve kısa yardıms severlik mesajları içeren yeni etiketler yapıştırılır. (Örn. "Bir yudum iyilik", "Paylaştıkça çoğalır", "Susayana ikramdır.")
5. Okul çevresinde önceden belirlenen, insanların sık geçtiği uygun noktalara (muhtarlık önü, park girişine yakın alan, cami, durak çevresi gibi) eğitici gözetiminde gidilir.
6. Seçilen noktalara sular düzenli şekilde bırakılır; yanında görünür bir bilgilendirme kartı yerleştirilir: "Askıda Su: Susayan alabilir. İmkânı olan yerine koyabilir."
7. Öğrenciler alana zarar vermeden, çevreyi kirletmeden ve kalabalık oluşturmaktan uygulamayı tamamlar.
8. Okula dönüşte, su bırakılan noktalar ve mesajların etkisi üzerine kısa bir sınıf içi paylaşım yapılır.
9. Şu hadis öğrencilerle beraber değerlendirilir:

Saîd (b. Müseyyeb) tarafından rivayet edildiğine göre, Sa"d (b. Ubâde) Hz. Peygamber'e (sav) gelerek "Hangi sadaka(nın verilmesi) daha çok hoşunuza gider?" diye sordu. Hz. Peygamber, "Su." cevabını verdi.

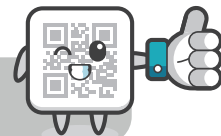
(Ebû Dâvûd, Zekât, 41)

Değerlendirme:

- Öğrencilere "Bu iyilik kimin işine yarayabilir?" ve "Bir yudum su neyi değiştirebilir?" soruları yöneltilir.
- Uygulama sırasında hijyen, düzen ve çevreyi koruma konusunda nelerin önemli olduğu üzerine kısa değerlendirme yapılır.
- Etkinliğin sürdürülebilirliği için etkinin yeri, adet sayısı ve takip süreci gibi konularda öneriler alınır.

Yardıms severlik değeri ile ilgili alternatif etkinlikler

ETKİNLİK HAZIRLIK BASAMAKLARI

Uygulama Mekânı:	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekânlar
Hazırlık Süresi:	30-35 dk.

Hazırlık Uygulama Aşaması:

1. Etkinliğin yapılacağı hafta törenlerde, teneffüslerde, okul bahçesinde ve değerler panosunda haftanın değeri ve etkinliği ile ilgili gündem yapılır.
2. Değerler Kulübü öğrencileri etkinliğe hazırlık amacıyla DİB'e ya da GSB'ye bağlı bir mekâna götürülür.
3. Mekânda ikramlar verildikten sonra dijital içerik izletilir.
4. Haftanın değeriyle ilgili hikâye/deneme okunur ve değerlendirilir.
5. Yapılacak ana etkinlikle ilgili ön bilgilendirme yapılır ve etkinliğe geçilir.

DİJİTAL İÇERİK

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Yusuf'un Dünyası 24. Bölüm - İsrâf Duyarlılığı
Hedef Kitle:	İlkokul-Ortaokul
Süre:	7 dakika 57 saniye
Konu:	Tasarruf
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=7PqSKYef0js

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Doğrusu Tasarruf Kısa Film Yarışması Üçüncüsü-Çizgi Çek
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Süre:	4 dakika 32 saniye
Konu:	Tasarruf
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=2syehR-DOSEg&t=2s

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

“(O kullar), harcadıklarında ne israf ne de cimrilik ederler; ikisi arasında orta bir yol tutarlar.”

(Furkan, 67)

“Ey Âdemoğulları! Her secde ettiğinizde güzel elbiselerinizi giyin; yiyin, için, fakat israf etmeyin; çünkü Allah israf edenleri sevmez.”

(A'raf, 31)

Hadis

“İsraf ve kibir karışmadıkça yiyiniz, içiniz, sadaka veriniz ve giyiniz.”

(İbn Mâce, “Libâs”, 23 (No. 3605).)

“Müslüman olan, kendisine yeteri kadar rızık verilen, Allah'ın kendisine verdiği nimete kanaat eden kimse, şüphesiz kurtuluşa ermiştir”

(Müslim, Zekât, 125))

Özlü Söz

“Hayırda ve ihsanda israf olmadığı gibi, israfa da hiçbir hayır yoktur.”

İmam-ı Azam Ebu Hanife

EL-MUKADDİR (cc)

- Her şeyi bir ölçüye göre takdir eden.
- Varlıkların miktarını, sınırını ve kaderini belirleyen.

EL-MUKADDİR İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

- ? Hayatımda gerçekleşen her şeyin ilahî bir ölçü ve hikmetle takdir edildiğini bilirim.
- ? Sahip olduklarımla yetinmeyi ve ölçülü olmayı öğrenirim.
- ? Başarıda gurura, sıkıntıda isyana kapılmam.
- ? Plan yaparken tedbir alır, sonucu Allah'ın takdirine bırakırım.
- ? İsraf ve aşırılıktan uzak durarak dengeyi gözetirim.

HZ. PEYGAMBER DÖNEMİ ANEKDOT

Hiz. Aîŝe radiyallahüanhadan demiŝtir ki; “Nebi (asm) bir sa’ miktarı su ile gusleder, bir müdd miktarı su ile de abdest alırdı.” (Buhârî, vudu’ 47; Müslim, Hayz 51-53)

Burada geçen ölçüler yaklaşık olarak:

1 sâ’ ≈ 3–3,5 litre

1 müdd ≈ 600–700 ml civarındadır.

Bu rivayet hem günlük hayatta hem de ibadet esnasında dahi gereksiz tüketimden kaçınma ilkesinin gözetildiğini göstermektedir. Özellikle suyun bol olduğu bir coğrafyada yaşıyan günümüz insanı için bu uygulama, tasarrufun imkânsızlık değıl bilinç meselesi olduğunu ortaya koymaktadır.

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:

Dengeyi Korumak

Hedef Kitle:

İlkokul Ortaokul

2. Hafta Değeri

Tasarruf

Allah, dünyada yarattığı her şeyi bir plan ve düzen içinde var etmiştir. Bu yaratış ilah dir ve Yaradan dilemedikçe bu düzene kimse müdahale edemez. Ancak dünya aynı zamanda bir imtihan yeridir. Bu eşsiz düzeni koruma sorumluluğu da biz insanlara verilmiştir. İhtiyacımız olan nimetler; gökyüzünün yağmuru, toprağın bereketi ve güneşin ışığıyla, aynı zamanda emeğimiz sayesinde bize ulaşır. Eğer Allah'ın emriyle gök suyu keserse, toprak üretmeyi bırakırsa ya da güneş ışığını çekerse hayatın devamı mümkün olmaz. Bu yüzden bize düşen görev, dünya nimetlerini ihtiyacımız kadar kullanmak ve onlara zarar vermemektir.

 l s z tüketim geleceğimizi elimizden alır. Yemek yaparken, bulaşık yıkarken, banyo yaparken ya da abdest alırken bile dikkatli olmak gerekir. Peygamber Efendimiz (sav), akan bir nehir kenarında dahi abdest alırken suyun israf edilmemesi gerektiğini hatırlatarak müminlere  l l  olmayı öğretmiştir. Demek ki tasarruf yalnızca suda değil; zamanda, yemede, içmede, enerjide ve sahip olduğumuz her nimette gerekli bir bilinçtir.

Tasarruf, aslında ihtiyacın karşılığıdır. İnsan ihtiyacı kadar harcadığında gerçek tasarrufu yapmış olur. İhtiyacın altına düşmek eksiklik, üstüne çıkmak ise israftır. Bu nedenle önce ‐ihtiyaç‐ kavramını doğru anlamak gerekir. Neye göre ve kime göre ihtiyaç sorusunun cevabını en doğru şekilde veren ise İslam'dır. İslam, insana fıtratına uygun bir hayat  l s  sunar; dengeyi, sorumluluğu ve paylaşmayı  ğretir. Bu ölüden uzaklaşıldığında ise hem insan hem de dünya zarar görür.

Bu bilinçle yaşayan bir insan, sadece bugünü değil yarını da korur. Çünkü gerçek sorumluluk, bize emanet edilen dünyayı gelecek nesillere temiz, dengeli ve yaşanabilir şekilde bırakabilmektir.

Nurullah HATİPOğLU

Yansıtma Soruları

1. Dünya nimetlerini ‐ihtiyacımız kadar kullanma‐ düşüncesi günlük hayatımızda nasıl uygulanabilir? Evde veya okulda israfı azaltmak için hangi fazla davranışları yapabiliriz?
2. Tasarrufun sadece para değil; su, zaman ve enerji için de gerekli olduğu vurgulanıyor. Siz bir gününüzü düşündüğünüzde hangi alanlarda daha  l l  davranabilirsiniz? Buna nasıl başlayabilirsiniz?

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:	İsraf Eden İnsan Kendini İmha Eder
Hedef Kitle:	Lise

İnsan, istekleri sınırsız olan bir varlıktır. Ancak her istediğimiz şey gerçek bir ihtiyaç değildir. İhtiyaç; yokluğunda zorlanacağımız, yaşamımızı sürdürebilmek için gerekli olan şeylerdir. Arzu ve heveslerimizi ihtiyaç zannettiğimizde ise kaynakların yetersiz olduğunu düşünür ve gereksiz tüketimin kapısını aralarız.

Günümüzde reklamlar, kampanyalar, indirimler ve kredi kartı kolaylıkları insanları daha fazla harcamaya yönlendirmektedir. “Herkeste var”, “Son fırsat”, “İki al bir bedava” gibi düşüncelerle alınan pek çok ürün kullanılmadan dolaplarda beklemektedir. Bu durum hem maddi kayıplara hem de stres, aile içi sorunlar ve ruhsal sıkıntılara yol açabilmektedir.

2. Hafta Değeri

Tasarruf

İsraf sadece para ve eşya ile ilgili değildir. Zamanı boşa geçirmek, duyguları yanlış ve ölçüsüz kullanmak, imkânları amacına uygun değerlendirmemek de israftır. İnsan ruhu tüketerek değil, anlamlı bir hayat yaşayarak huzur bulur. Alışveriş yaparak eksiklik, değersizlik veya mutsuzluk duygusunu gidermeye çalışmak geçici bir rahatlama sağlar; fakat kalıcı mutluluk vermez. Çünkü insan, tüketerek değil üreterek ve paylaşarak doyuma ulaşır.

Bazı kişiler mutsuzluk, eksiklik ya da rahat etme düşüncesiyle aşırı tüketime yönelebilir. Kanaatsizlik, dürtü kontrol eksikliği ve “İmkânım var, istediğim gibi harcarım” anlayışı da israfı artıran sebepler arasındadır. Oysa sahip olduğumuz imkânlar yalnızca tüketmek için değil, bilinçli kullanmak ve gerektiğinde paylaşmak içindir.

Sonuç olarak israf, sadece bireyi değil toplumu da etkileyen bir sorundur. İhtiyaç ile arzuyu ayırt etmek, harcamadan önce düşünmek, kanaat etmek ve bilinçli tüketmek hem maddi hem de manevi huzurun temelidir. İsrafı azaltmak, hayatı daha dengeli ve anlamlı yaşamının önemli bir adımıdır.

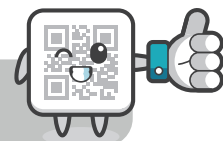
Nazlı ÖZBURUN Psikoterapist & Aile Terapisti/ İsraf Dengeyi ve Ölçüyü Kaybetmek-Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları - 1481
Halk Kitapları : 325

Yansıtma Soruları

1. Reklamlar ve kampanyalar insanların ihtiyaç algısını nasıl etkiliyor? Bir ürünü satın almadan önce gerçekten ihtiyaç olup olmadığını anlamak için kendimize hangi soruları sormalıyız?
2. Metinde gerçek doyumun tüketmekten değil üretmek ve paylaşmaktan geldiği belirtiliyor. Kendi hayatınızdan üretme veya paylaşma yoluyla mutlu olduğunuz bir örnek verebilir misiniz?

Tasarruf değeri ile ilgili alternatif etkinlikler

2. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:	Tamir Kafe
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Kazandırdığı Değer:	- Sahip olduklarını en verimli şekilde kullanmanın yollarını araştırır. (TYMM Ortak Metni D17.3.2.) - Kullanım ömrünü tamamlamış ürünleri dönüştürür. (TYMM Ortak Metni D17.3.3.)
Amaç:	Öğrencilerin “atmak yerine onarmayı” deneyimleyerek tasarruf ve duyarlılık bilinci geliştirmesi; aile-mahalle iş birliğiyle sürdürülebilir yaşam alışkanlığı kazanması.

2. Hafta Değeri

Tasarruf

Etkinlik Adımları:

1. Hazırlık haftası planı (1 hafta önce):

- Ailelere duyuru yapılır: Her öğrenci “küçük arızalı ama tamir edilebilir” bir eşya seçer (oyuncak, fermuar, düğme, kitap kapağı, bisiklet zili, kalemlik vb.).
- Gönüllü belirlenir (veli, usta, teknik eğitici, terzi vb.).
- Güvenlik kuralı ilan edilir: Tamir esnasında elektrik, kimyasal vb. içeren malzemeler kullanılmayacak. Sadece güvenli basit onarımlar yapılabilir.
- Veli izinleri alınır (fotoğraf/etkinlik alanı/katılım).

2. Yer ve istasyon düzeni:

- Mekân: muhtarlık salonu / belediye kültür evi / gençlik merkezi / apartman sosyal alanı (imkâna göre).
- İstasyon kurulur; her istasyonda 1 yetişkin gözetmen bulunur.

3. Açılış çemberi: “Eşyanın hikâyesi”

- Her öğrenci getirdiği eşyanın ne işe yaradığını ve kendisi için neden önemli olduğunu bir cümleyle paylaşır.

4. İstasyon döngüsü:

Öğrenciler 2–3 kişilik ekiplerle istasyonlarda sırayla çalışır.

- İstasyon A – Dikiş/Düğme/Fermuar: düğme dikme, küçük yırtık onarma
- İstasyon B – Oyuncak/Plastik küçük onarım: gevşek parça, basit yapıştırma
- İstasyon C – Kitap/Defter kurtarma: kapak güçlendirme, sayfa onarımı
- İstasyon D – Bisiklet/Skuter küçük bakım: zil/sele ayarı, reflektör, lastik şişirme

Not: Sadece tek istasyon da kurulabilir.

5. Paylaşım köşesi:

- “Önce/Sonra” (veli izniyle) fotoğrafları “Onararak Tasarruf Ettik” panosuna eklenir (fiziksel/dijital).

6. Kapanış:

- Her ekip şu cümleyi tamamlar: “Bugün bir şeyi atmayıp tamir ederek ... kazandık.”
- Güvenlik ve etik hatırlatması yapılır: kesici/delici aletler yetişkin gözetiminde; pilli cihazlarda pil çıkarma; paylaşım için veli onayı.

Değerlendirme:

- Gözlem kontrol listesi: iş birliği, sabır, güvenlik kurallarına uyum
- 1 dakikalık yansıtma: “Bir dahaki sefere evde neyi tamir etmeyi denerim?”
- Kısa soru: “Atmak yerine onarmak sizce mahallede neleri değiştirir?”

ETKİNLİK HAZIRLIK BASAMAKLARI

Uygulama Mekânı:	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekânlar
Hazırlık Süresi:	30-35 dk.

Hazırlık Uygulama Aşaması:

1. Etkinliğin yapılacağı hafta törenlerde, teneffüslerde, okul bahçesinde ve değerler panosunda haftanın değeri ve etkinliği ile ilgili gündem yapılır.
2. Değerler Kulübü öğrencileri etkinliğe hazırlık amacıyla DİB'e ya da GSB'ye bağlı bir mekâna götürülür.
3. Mekânda ikramlar verildikten sonra dijital içerik izletilir.
4. Haftanın değeriyle ilgili hikâye/deneme okunur ve değerlendirilir.
5. Yapılacak ana etkinlikle ilgili ön bilgilendirme yapılır ve etkinliğe geçilir.

DİJİTAL İÇERİK

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Dijital Din Eğitimi Rehberi 9. Bölüm – Kul Hakkı ve Hayatın İncelikleri
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Süre:	1 dakika 50 saniye
Konu:	Duyarlılık
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=EHNyNQETx2g&list=PLL1HNdvtNaqS82VYJehns5_3ZAxl0hz23&index=2

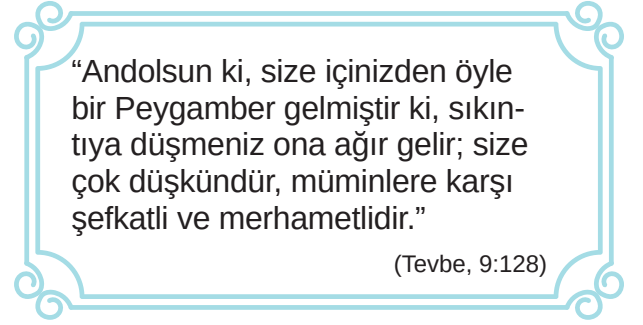
Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	“Bencilik ve diğerkâmlık nedir?” - Doç. Dr. Fatma Çapcıoğlu
Hedef Kitle:	Lise
Süre:	3 dakika 43 saniye
Konu:	Duyarlılık
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=zJfMchl-fotY

MESAJINI GÜÇLENDİR

“İçinizden hayra çağırın, iyiliği emredip kötülükten sakındıran bir topluluk bulunsun.”

(Âl-i İmrân Suresi 104. Ayet)

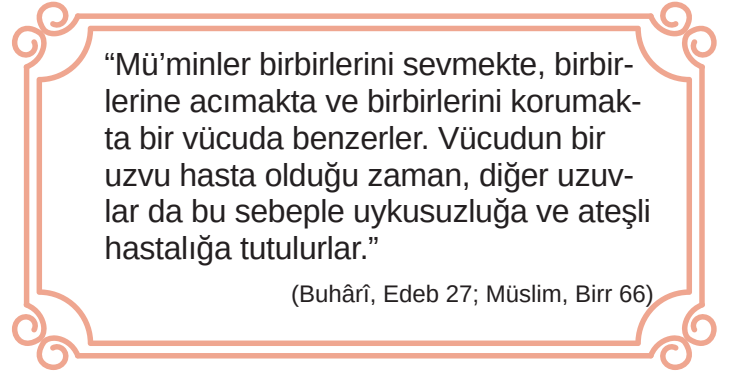
“Andolsun ki, size içinizden öyle bir Peygamber gelmiştir ki, sıkıntıya düşmeniz ona ağır gelir; size çok düşkündür, müminlere karşı şefkatli ve merhametlidir.”

(Tevbe, 9:128)

Ebû Hüreyre'nin (ra) naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "... Rahatsız edici bir şeyi yoldan kaldırmak sadakadır.”

(Buhârî, Cihâd, 128)

“Mü'minler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler. Vücudun bir uzvu hasta olduğu zaman, diğer uzuvlar da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa tutulurlar.”

(Buhârî, Edeb 27; Müslim, Birr 66)

Vicdan içimizde bizi Allah'a çağırın sestir, Allah'ın içimizde yankılanan sesidir.

Kemal Sayar

“Bir kez gönül yıktın ise bu kıldığın namaz değil.”

Yunus Emre

EL-BERR (cc):

- Sonsuz iyilik ve lütuf sahibi olan.
- Kullarına karşı şefkatli ve ihsanı bol olan.

EL-BERR İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

- ? İyiliği karşılık beklemeden yaparım.
- ? İnsanlara karşı yumuşak huylu ve incitmeyen bir tavır sergilerim.
- ? Anne-babama ve büyüklerime karşı hürmetkâr olurum.
- ? Küçük iyilikleri önemser ve çoğaltmaya çalışırım.
- ? Yaptığım her hayrı Allah'ın rızasını kazanma niyetiyle gerçekleştiririm.

HZ. PEYGAMBER DÖNEMİ ANEKDOT

Medine’de siyahi bir kadın vardı. Mescid-i Nebevî’yi temizlerdi. Sessizdi, fakirdi; kimse onu pek fark etmezdi. Bir gün vefat etti. Sahabiler cenazesini defnediverdiler. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onu göremeyince sordu:

“Falan kadın nerede?”

“Vefat etti ya Resulullah” dediler.

Efendimiz üzüldü ve şöyle buyurdu:

“Bana haber vermeli değil miydiniz?”

Sonra kabrine gitti ve onun için dua etti.

(Buhârî, Cenâiz 67; Müslim, Cenâiz 71)

Bu rivayet, Hz. Peygamber’in toplumda görünmeyen, değersiz sanılan ya da fark edilmeyen bireyleri dahi ihmal etmediğini göstermektedir. Sosyal statü, ekonomik durum ya da görünürlük, insanın değerini belirleyen ölçütler değildir. Bu tutum; vefa, kadirşinaslık ve insana verilen ontolojik değer somut bir tezahürü olarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu örnek, toplumsal duyarlılığın yalnızca güçlü ve görünür olanlara değil, sessizce hizmet edenlere de yönelmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:

Paylaşılan Ekmek

Hedef Kitle:

İlkokul

Ali, okulda çok sevilen bir öğrenciydi ama bazen sadece kendini düşünürdü. Bir gün annesi ona beslenme çantasına koyması için taze bir sandviç hazırladı. Ali sandviçi görünce çok sevindi. “Bugün hepsini kendim yiyeceğim.” diye düşündü.

Okula gittiğinde arkadaşı Mehmet’in üzgün olduğunu fark etti. Mehmet, beslenme saatinde çantasını açtı ama içinde hiçbir şey yoktu. Ali bunu gördü fakat bir an tereddüt etti. Sandviçini paylaşmak istemedi. Tam o sırada eğitimcilerinin bir gün anlattığı bir söz aklına geldi:

“İnsan, kendisi için istediğı güzelliğı başkası için de istemelidir.”

Ali düşündü. Kendisi aç olsaydı, birinin onunla yemeğini paylaşmasını ister miydi? Elbette isterdi. İşte o anda sandviçini ikiye böldü ve yarısını Mehmet’e uzattı.

Mehmet'in yüzü bir anda güldü.

"Teşekkür ederim Ali." dedi.

Ali de kendini çok mutlu hissetti. Sandviçi paylaşınca aç kalmamıştı, aksine kalbi sevinçle dolmuştu.

O gün teneffüste Ali ve Mehmet birlikte oynadılar. Ali şunu fark etti: Paylaşmak insanı eksiltmiyor, tam tersine çoğaltıyordu. Bir sandviç paylaşılmıştı ama dostluk artmıştı.

Akşam eve döndüğünde Ali annesine olanları anlattı. Annesi gülümseyerek,

"İşte bu diğerkâmlıktır." dedi. "Başkalarını düşünmek, insanı gerçek anlamda zengin yapar."

Ali o günden sonra sadece kendini değil, arkadaşlarını da düşünmeye başladı. Çünkü biliyordu ki iyilik paylaşıldıkça güzelleşir.

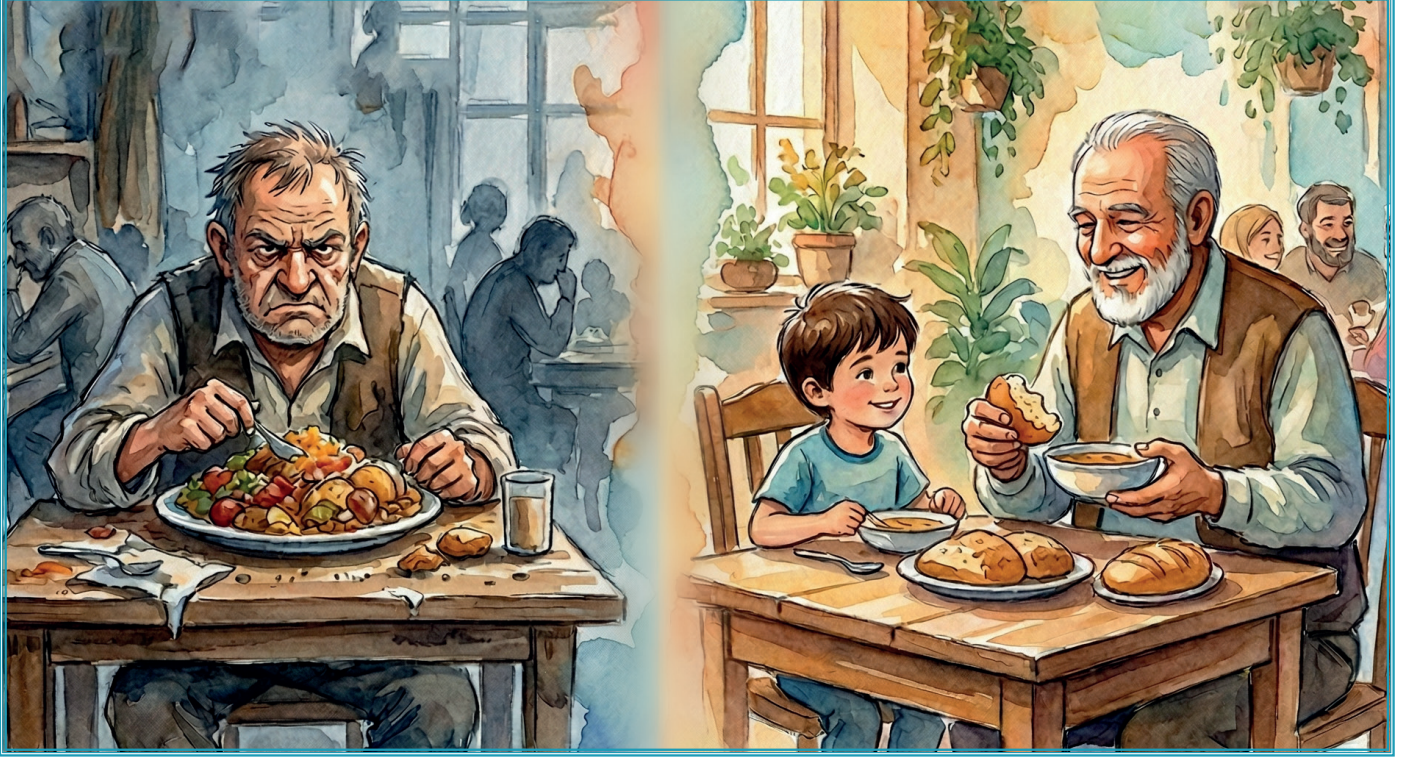
Kaynak: DİB, "Hz. Peygamber ve İnsan Yetiştirme Düzeni" , Diğerkâmlık , s. 65-66 DİB, "Diyabet Çocuk", Ağustos 2025, Sayı: 541, (PDF). Kaynakları esas alınarak bu kılavuz için hazırlanmıştır.

Yansıtma Soruları

1. Ali sandviçini paylaşmadan önce ne düşündü, paylaşmaya karar vermesini sağlayan duygu ve düşünce ne oldu? Sen onun yerinde olsaydın ne yapardın, neden?
2. Bu hikâye sana paylaşmak ve diğerkâmlık hakkında ne öğretiyor? Günlük hayatında bir arkadaşın için yapabileceğin benzer bir davranış örneği yazar mısın?

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:

Başkalarını Düşünmenin Güzelliği

Hedef Kitle:

Ortaokul

İnsan bazen sadece kendini düşünür. Oyunağını paylaşmak istemez, sırada hep öne geçmek ister ya da “önce ben” demeyi alışkanlık hâline getirir. Oysa hayat, yalnızca kendimiz için yaşadığımızda eksik kalır. Çünkü insan, başkalarıyla birlikte anlam kazanır.

Sevgili Peygamberimiz (sav), gerçek iman nasıl olması gerektiğini anlatırken çok önemli bir ölçü koymuştur. Bir insan, kendisi için istediği güzel şeyleri başkaları için de istemedikçe imanının olgunlaşamayacağını söylemiştir. Bu söz bize şunu öğretir: İyilik sadece kendimiz için değil, herkes için güzel olmalıdır. Mutlu olmak istiyorsak, başkalarının da mutlu olmasını istemeliyiz.

Peygamberimiz, müminleri bazen bir binanın tuğlalarına, bazen de bir beden organlarına benzetmiştir. Bir tuğla eksik olursa bina zayıflar, bir organ hasta olursa bütün beden bundan etkilenir. İşte insanlar da böyledir. Birimiz üzülürken diğerleri mutlu olamaz. Birimiz açken diğerleri tok kalmamalıdır. Bu yüzden İslam, bencilliği değil, diğerkâmlığı öğretir.

Diğerkâmlık; başkalarını düşünmek, onların iyiliğini kendi çıkarlarımızdan önde tutmaktır. Yani kendimize yapılmasını istemediğimiz bir şeyi başkalarına yapmamak, kendimize nasıl davranılmasını istiyorsak başkalarına da öyle davranmaktır. Bu davranış, insanı hem güzel ahlaklı yapar hem de toplumda sevilen biri hâline getirir.

Tarihimizde bunun en güzel örneklerinden biri, ensarın muhacirlere gösterdiği fedakârlıktır. Onlar, kendi ihtiyaçları varken bile kardeşlerini kendilerine tercih etmişlerdir. Bu davranış, “îsâr” adı verilen çok yüce bir erdemdir. Yani başkaları mutlu olsun diye kendi isteğinden vazgeçebilmektir. Bu kolay değildir ama Allah katında çok değerlidir.

Diğerkâmlığın zıddı ise bencilliktir. Bencil insan sadece kendini düşünür, başkalarının ihtiyacını görmezden gelir. Oysa paylaşmak, yardımlaşmak ve başkalarını düşünmek insanı küçültmez; aksine yüceltir. Paylaştıkça çoğalan şeylerden biri de sevgidir.

Kur'an-ı Kerim'de Müslümanlar, insanlık için çıkarılmış hayırlı bir ümmet olarak tanımlanır. Bu hayırlı olmanın yolu; iyiliği yaymak, kötülükten sakındırmak ve birbirimize destek olmaktan geçer. Küçük bir tebessüm, bir selam, bir yardım eli bile bu iyiliğin parçasıdır.

Sonuç olarak, dünyayı güzelleştiren şey bencillik değil, diğerkâmlıktır. Kendimizi düşündüğümüz kadar başkalarını da düşünürsek, hem daha mutlu bireyler oluruz hem de daha güzel bir toplum kurarız. Çünkü iyilik paylaşıldıkça büyür, sevgi paylaşıldıkça çoğalır.

Kaynak: DİB, “Hz. Peygamber ve İnsan Yetiştirme Düzeni”, Diğerkâmlık, s. 65-66 DİB, “Diyanet Çocuk”, Ağustos 2025, Sayı: 541, (PDF). Kaynakları esas alınarak bu kılavuz için hazırlanmıştır.

Yansıtma Soruları

1. Metinde anlatılan diğerkâmlık anlayışına göre, günlük okul hayatınızda bir arkadaşınızın ihtiyacını kendi isteğinizden önce tuttuğunuz bir durum yaşadınız mı? Yaşadıysanız sonucu ne oldu, yaşamadıysanız böyle bir durumda ne yapardınız?
2. “İyilik paylaşıldıkça büyür” ifadesini kendi hayatınızdan örneklerle nasıl açıklarsınız? Küçük bir iyiliğin bile çevrenizde nasıl bir etki oluşturabileceğini düşünüyorsunuz?

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:	Merhametsiz Bir Dünyayı Nasıl Onaracağız
Hedef Kitle:	Lise

Merhamet içimizde bir yerlerde sönmeye yüz tutmuş insanlık kandilini yeniden tutuşturan ve bizi en temel halinde insanlığımıza geri çağırın bir duygu. Verecek hiçbir şey yoksa bile elinde, kardeşinin acısı için kendini verebilir, kendi ruhunu, dostluğunu, kardeşliğini ikram edebilirsin. Merhamet sempati ve acıma duygularını aşar. Dünyayı bir başkasının gözüyle görmenin nemenem bir şey olduğunu gerçekten anlamamızı sağlayan bir empati duygusunu içerir. Merhametli bireyler, merhameti eyleme dökmek için gerekli zaman ve zemini ayırır, sadece onu dillendirmekle iktifa etmezler. Merhamet, senin mutluluğun olmazsa benim de mutlu olamayacağımın bilgisidir. Sadece kendi refahına odaklanmış insanların erişemeyeceği bir bağış, bir ödüldür.

Karşımızdaki insanının acısının, bizim de canımızı yakması gerekmektedir. Yaşamın, varoluşun getirdiği bir yükümlülüktür bu. Merhamet, bu noktada kendini belli eder. Karşısındakinin acısını azaltmak için taşın altına elini koyar insan. Ancak öncelikle dinlemeyi bilmek gereklidir. Harekete geçmeden önce, karşındakini varlığının tümüyle dinlemek, ona odaklanmak, onu anlamaya çalışmak gereklidir. Karşımızdaki insan dinlemenin bir faydası olmayacağını düşünebilir zaman zaman. Ancak hakikat öyle değildir. Bir başkası tarafından dinlenmek, anlaşılmaya çalışılmak en büyük ilacıdır ıstırapın. İnsan o zaman bir başkasının kendisine değer verdiğini, kendisi için çabaladığını fark eder. Dinlemek, en büyük paylaşım, en iyi müdahaledir böyle zamanlarda. Böyle zamanlarda kişi karşısındakinin sesine odaklanmalıdır ve kendi iç seslerini susturmalıdır. “Ben” aradan çıkmalıdır ötekini dinlerken. Hedef, sadece anlamaktır, karşındakinin ıstırapını hissetmektir.

Merhamet, ancak kişinin kendi çıkarlarını düşünmediği bir durumda var olabilir. İstırap içindeki insana bakarken, onu dinlemeye, ona yardım etmeye çabalarken kişinin kendi beklentilerini halen yanında tutuyor olması, bu yardımın gerçeklikten uzak olmasına sebep olacaktır. Halen kendi çıkarını, menfaatini düşünen insan, ötekinin acısını henüz anlayamamış, ona kulak kabartmamış demektir. Bu durumda ona yardım etmek demek, bu yardımın karşılığında kişinin bir şekilde kendini tatmin etmesi demek olur. Beklenti halen vardır. Merhamet, bu ortamda asla var olamaz. Öyleyse kendi çıkarımıza en ufak bir getirisi olan herhangi bir yaklaşım ve müdahalenin kesinlikle merhametle alakası yoktur. Yardım etmek isteyen, karşısındakinin acısını hafifletmek isteyen, kendi benliğini bir müddet bu birlikteliğin dışında tutmalıdır.

Her bir insan merhamet neferi olduğunda, herkes merhamet için koşuşturduğunda, bir diğ-e-rine ışık taşıdığında, dünya daha güzel, daha aydınlık bir yer olacak.

https://kemalsayar.com/insana-dair/merhametsiz-bir-dunyayi-nasil-onaracagiz?utm_source

Kemal Sayar

Yansıtma Soruları

1. “Merhamet, senin mutluluğun olmazsa benim de mutlu olamayacağımın bilgisidir.” ifadesi ile ilgili olarak, günümüz gençlerinin merhameti davranışa dönüştürmesinin önündeki engeller nelerdir? Bu engelleri aşmak için neler yapılabilir?
2. Merhametin ilk adımının dinlemek ve anlamaya çalışmak olduğu vurgulanmaktadır. Bu anlayışı günlük hayatımıza nasıl tatbik edebiliriz? Örneğin, zor durumda olan bir arkadaşınıza destek olurken nasıl bir yaklaşım sergileyebilirsiniz?

3. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:	Yerli Sepet
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Kazandırdığı Değer:	D17.1.4. Aynı nitelikteki ürünler arasından yerli ve sürdürülebilirliğe katkısı olanı tercih eder. (TYMM Ortak Metni)
Amaç:	Öğrencilerin tüketici olarak “yerli ve milli ürün” duyarlılığı geliştirmelerini; ürün seçerken menşei/ üretici bilgisi, etiket ve işaretleri okuyarak bilinçli karar vermelerini sağlamak ve okulun/kurumun belirlediği hassasiyetlere uygun şekilde “tercih sorumluluğu” kazandırmak.

Etkinlik Adımları:

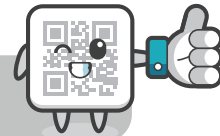
1. Eğitici, markete gitmeden önce 5 dakikalık kısa bilgilendirme yapar: Yerli ürünü anlamada etiket ve barkod okuma (menşei, üretici/ithalatçı bilgisi, üretim yeri) ve bilinçli tüketim ilkeleri anlatılır.
2. Öğrencilere küçük bir “kontrol listesi” verilir: menşei, üretici adresi, ithal/yerli ibaresi, varsa MEB onaylı/ulusal işaretler ve “kurumun güncel hassasiyetleri” (boykotla ilgili değerlendirmeler varsa yalnızca resmî/kurumsal bilgilendirme esas alınır; marka tartışması yapılmaz).
3. Öğrenciler 3-4 kişilik gruplara ayrılır; her gruba 2 ürün kategorisi verilir: ör. süt/yoğurt, bisküvi, meyve suyu, temizlik ürünü, bakliyat vb.
4. Eğitici eşliğinde markette her grup kendi kategorisinde iki alternatif bulur: biri yerli üretim olma ihtimali yüksek seçenek, diğeri ithal/menşei farklı seçenek.
5. Gruplar ürünleri sepete almadan önce etiketi inceler ve kısa not alır: “Bu ürünü yerli/uygun görmemizin gerekçesi nedir?” (menşei, üretici, içerik, fiyat/gramaj karşılaştırması).
6. “Boykot ürünü olmaması” hassasiyeti, tartışma ve teşhir olmadan, sadece eğiticinin önceden belirlediğı kurum içi bilgilendirme çerçevesinde hatırlatılır; öğrenciler market görevlileriyle bu konuda tartışmaya girmez.
7. Market çıkışında (uygun bir alanda) her grup 1 dakikalık özet yapar: “Bizim kategorimizde yerli tercih için baktığımız 2 işaret şunlardı...”
8. Okula dönüşte kısa bir kapanış yapılır: “Bilinçli tercih = etiketi okumak + ihtiyacı gözetmek + Türkiye ekonomisine ve toplumsal duyarlılığa katkıyı düşünmek.”

Değerlendirme:

- Her gruptan “yerli tercihi belirlerken en güvenilir bulduğumuz 2 ipucu” maddesi alınır.
- Öğrencilerin “etiket okuma” becerisi ve gerekçelendirme düzeyi kısa sözlü geri bildirimle değerlendirilir.
- “Bugünden sonra alışverişte değiştireceğim 1 davranış” cümlesiyle bireysel farkındalık alınır.

Duyarlılık değeri ile ilgili alternatif etkinlikler

4. Hafta Değeri

Duyarlılık

ETKİNLİK HAZIRLIK BASAMAKLARI

Uygulama Mekânı:	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekânlar
Hazırlık Süresi:	30-35 dk.

Hazırlık Uygulama Aşaması:

1. Etkinliğin yapılacağı hafta törenlerde, teneffüslerde, okul bahçesinde ve değerler panosunda haftanın değeri ve etkinliği ile ilgili gündem yapılır.
2. Değerler Kulübü öğrencileri etkinliğe hazırlık amacıyla DİB'e ya da GSB'ye bağlı bir mekâna götürülür.
3. Mekânda ikramlar verildikten sonra dijital içerik izletilir.
4. Haftanın değeriyle ilgili hikâye/deneme okunur ve değerlendirilir.
5. Yapılacak ana etkinlikle ilgili ön bilgilendirme yapılır ve etkinliğe geçilir.

DİJİTAL İÇERİK

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Duyarlı Tilki - 1. Bölüm Mercek Etkisi
Hedef Kitle:	İlkokul
Süre:	8 dakika 56 saniye
Konu:	Duyarlılık
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=iWkHubt6lls

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Yusuf'un Dünyası 24. Bölüm - İsraf Duyarlılığı
Hedef Kitle:	İlkokul-Ortaokul
Süre:	7 dakika 57 saniye
Konu:	Duyarlılık
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=7PqSK-Yef0js

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Bir Tişörtün Yaşam Hikâyesi
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Süre:	3 dakika
Konu:	Duyarlılık
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=rvj0fR-VOu3U

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

“...Kendileri son derece ihtiyaç için-
de bulunsalar bile onları kendilerine
tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğın-
den, hırsından korunursa, işte onlar
kurtuluşa erenlerin ta kendileridir. ”

(Haşr, 9)

“O halde sen, akrabaya, yoksula,
yolda kalmışa hakkını ver. Allah’ın
rızasını isteyenler için bu, en iyisi-
dir. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.”

(Rum, 38)

Hadis

“Kişi dostunun dini üzeredir. Öyleyse her
biriniz, kiminle dostluk kuracağına dikkat
etsin.”

(Ebû Dâvud, Edeb, 19, Tirmizi, Zühd, 45)

“ “Mümin, mümine karşı, birbirini kenet-
leyip güçlendiren bir bina gibidir.”

(Bunu söylerken parmaklarını birbirine
geçirdi.)”

(Müslim, Birr ve Sıla, 65.)

Özlü Söz

Vicdan içimizde bizi Allah’a çağıran
sestir, Allah’ın içimizde yankılanan
sesidir.

Ahmet Yesevi

“Başkalarının acısını hissedebilen insan,
gerçek insandır.”

Lev Tolstoy

EL-LATÎF (cc):

- En ince ve gizli şeyleri bilen.
- Kullarına incelikle ve lütufla muamele eden.

EL-LATÎF İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

- ? Davranışlarımda nazik ve ince düşünceli olmaya özen gösteririm.
- ? Kimseyi kırmamaya, gönül incitmemeye dikkat ederim.
- ? Küçük ama anlamlı iyilikleri ihmal etmem.
- ? Zor zamanlarda Allah'ın gizli lütuflarını fark etmeye çalışırım.
- ? Sözlerimde ve üslubumda yumuşaklığı tercih ederim.

HZ. PEYGAMBER DÖNEMİ ANEKDOT

Peygamber Efendimiz (sav) şöyle anlatır: “Vaktiyle bir adam yolda giderken çok susadı. Bir kuyu buldu, içine indi su içti ve dışarı çıktı. Bir de ne görsün; bir köpek, dili bir karış dışarıda soluyor ve susuzluktan nemli toprağı yalayıp duruyordu. Adam kendi kendine: “Bu köpek de tıpkı benim gibi pek susamış!” deyip kendi içinde bir vicdan muhâsebesi yaptı. Hemen kuyuya indi, ayakkabısını su ile doldurdu, onu ağzına alarak yukarıya çıktı ve köpeğı suladı. Adamın bu hareketinden Allah Teâlâ hoşnut oldu ve onu bağışladı.” Sahabiler “Ey Allah’ın Resulü! Bizim “–Ey Allâh’ın Rasûlü! Bizim için hayvanlardan dolayı da sevap var mı?” dediler. Rasûl-i Ekrem Efendimiz: “Her canlı sebebiyle sevap vardır.” buyurdu. (Buhârî, Şûrb, 9; Müslim, Selâm, 153)

Bu hadis, İslam’ın merhameti yalnızca insanlara değil, bütün canlılara yönelten evrensel bir ahlâk anlayışı sunduğunu gösterir. Susuz bir köpeğı su veren adamın bağışlanması, küçük görülen bir iyiliğın Allah katında ne kadar büyük olabileceğini hatırlatır. Mümin için her canlıya şefkat göstermek, hem vicdanın gereğı hem de sevap kazandıran değerli bir davranıştır.

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:

Ekranda da Kalpte de Duyarlılık

Hedef Kitle:

İlkokul-Ortaokul

Duyarlılık; çevremizde olup biteni fark etmek, başkalarının duygularını önemsemek ve “Ben ne yaparsam iyi olur?” diye düşünerek hareket etmektir. Bazen bir arkadaşımızın yüzündeki yorgunluğu, bazen bir canlının susuz kaldığını, bazen de birinin sosyal medyada incitildiğini görürüz. İşte duyarlılık, bu işaretleri yakalayıp “Benim küçük bir hareketim bile fark oluşturabilir.” diyebilmektir.

Günümüzde duyarlılık sadece sokakta değil, dijital dünyada da gerekir. Bir gönderiyi paylaşmadan önce “Bu doğru mu, kaynağı güvenilir mi?” diye kontrol etmek, bir arkadaşımızı rencide eden yorumlara katılmamak, tanımadığımız kişilerle özel bilgilerimizi paylaşmamak duyarlılığın parçasıdır. Çünkü duyarlı insan hem kendini korur hem de başkalarının zarar görmesini önlemeye çalışır. Ekran başındayken bile kalbimizle düşünmeyi öğreniriz.

Duyarlılığın en güzel yanı, çok büyük şeyler gerektirmemesidir: Birine içten bir “Nasılsın?” demek, zorlanan bir arkadaşımıza ders notu göndermek, yaşlı bir komşuya poşet taşımada yardım etmek, bir hayvan için kapının önüne su koymak... Bunlar küçük gibi görünür ama dünyayı güzelleştirir. Duyarlı insan, “Herkes yapsın” diye beklemez; “Ben yapabilirim” diyerek başlar.

Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı. Diyanet Çocuk Dergisi, Ağustos 2025, Sayı: 541 (ISSN: 1300-8463).

Yansıtma Soruları

1. Duyarlılık, çevremizde olup biteni fark edip “Ben ne yaparsam iyi olur?” diye düşünmeyi gerektirir. Günlük hayatımızda duyarlı davranmanın önündeki engeller nelerdir? Bu engelleri aşmak için neler yapılabilir?
2. Duyarlılık, dijital dünyada da kalbimizle düşünmeyi gerektirir. Bu anlayışı sosyal medyada nasıl tatbik edebiliriz? Örneğin, paylaşmadan önce kontrol etmek veya incitici yoruma katılmamak gibi duyarlı bir davranış örneği verebilir misiniz?

4. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:	Engelsiz Mahalle
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Kazandırdığı Değer:	- Yaşlıların ve özel gereksinimli kişilerin toplumsal hayata etkin katılımını destekler. (TYMM Ortak Metni D5.1.4.) - Toplumsal sorunların çözümünde sorumluluk üstlenir. (TYMM Ortak Metni D5.1.5.)
Amaç:	Öğrencilerin engelli bireylerin günlük yaşamda karşılaştıkları zorlukları yerinde gözlemleyerek fark etmelerini sağlamak, çevresel düzenlemelerin ve toplumsal bilinç düzeyinin yaşam kalitesi üzerindeki etkisini kavratmak.

Etkinlik Adımları:

1. Okulda ön bilgilendirme yapılır. Engelli bireylerin karşılaştığı zorlukların çoğunun fiziksel yetersizlikten değil, çevresel düzenleme eksikliği ve toplumsal duyarsızlıktan kaynaklandığı vurgulanır.
2. Öğrenciler 4–5 kişilik gruplara ayrılır ve mahallede belirlenen güzergâhlarda (okul çevresi, park yolu, toplu taşıma durağı, kamu binası çevresi vb.) eğitici gözetiminde saha çalışmasına çıkar.
3. Öğrenciler özellikle şu başlıklara odaklanılır:
  - Tekerlekli sandalye kullanımını zorlaştıran kaldırım ve yol yapıları
  - Rampa eksikliği veya rampaların uygunsuz kullanımı
  - Görme engelliler için kılavuz yüzey eksiklikleri
  - İşitme engelliler için bilgilendirme yetersizlikleri
  - Engelli park yerlerinin amacı dışında kullanımı
4. Öğrenciler gözlemlerini not eder ve mahallelerinin basit bir krokisini çıkararak yaşamı zorlaştıran unsurları işaretler.
5. Okula dönüşte her grup bulgularını raporlaştırır. Rapor şu bölümlerden oluşur:
  - Tespit edilen unsur
  - Hangi engel grubunu nasıl etkilediği
  - Somut çözüm önerisi
6. Hazırlanan raporlar ilgili kurumlara iletmek üzere düzenlenir
7. Sürecin sonunda öğrenciler “Engelsiz bir çevre aslında kimler için gereklidir?” sorusu üzerine kısa bir değerlendirme yapar.

Değerlendirme:

- Öğrencilerin gözlem ve analiz becerileri değerlendirilir.
- Engelli bireylerin hak temelli yaklaşım çerçevesinde ele alınıp alınmadığı gözlemlenir.
- “Bugün mahalleme bakışında ne değişti?” sorusu üzerinden sözlü geri bildirim alınır.
- Toplumsal duyarlılığın somut adımlarla nasıl davranışa dönüşeceği üzerine genel değerlendirme yapılır.

4. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:	Mahalle Afet Bilinç Turu
Hedef Kitle:	Ortaokul-Lise
Kazandırdığı Değer:	Afet öncesi, esnası ve sonrasında yapılması gerekenlerin farkında olur. (TYMM Ortak Metni D5.3.3.)
Amaç:	Öğrencilerin afetlere karşı duyarlılık ve bilinç geliştirmelerini, afet öncesi hazırlık ve afet sonrası doğru davranışlar konusunda temel bilgileri öğrenip mahalle sakinleriyle paylaşmalarını sağlamak; mahallenin toplanma alanı ve bilgilendirme kanalları hakkında farkındalık oluşturmak.

Etkinlik Adımları:

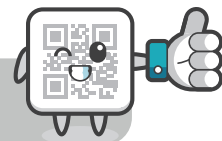
1. Eğitici, afet türlerini kısaca hatırlatır (deprem, sel, yangın, fırtına, heyelan vb.) ve bilgilendirmenin amacını açıklar: sakin, saygılı, korkutmadan bilinçlendirmek.
2. Öğrenciler küçük gruplara ayrılır, her grup “bilgi notu kartları” hazırlar. Kartların dili kısa ve net olur:
  - Afet öncesi: acil çanta, aile iletişim planı, ev güvenliği (dolap sabitleme vb.)
  - Afet anı/sonrası: güvenli davranış, haberleşme, yanlış bilgilerden kaçınma
  - Toplanma alanı: nereden öğrenilir, nasıl bulunur, aile buluşma noktası
3. Eğitici, iletişim üslubunu belirler: “Kısa tanıtım + 1 dakika bilgi + kartı verme”; kişisel bilgi istenmez, tartışmaya girilmez.
4. Öğrenciler eğitici eşliğinde okul çevresinde belirlenen güzergâhta yürür; uygun noktalarda (esnaf, park, durak çevresi) mahalle sakinlerine kısa bilgilendirme yapar ve kartları bırakır.
5. Öğrenciler, mahalle sakinlerine şu soruyu nazikçe yöneltir: “Toplanma alanınızı biliyor musunuz?” Bilmiyorsa kart üzerinden “nereden öğrenileceği” anlatılır.
6. Mahalle toplanma alanı bilgisi için muhtarlık/afiş/pano gibi resmî kaynaklara yönlendirme yapılır; yanlış bilgi verilmez.
7. Okula dönüşte gruplar kısa bir paylaşım yapar: “En çok hangi bilgiye ihtiyaç vardı? İnsanlar neyi bilmiyordu?”

Değerlendirme:

- “Öğrencilerin gözlemleri alınır: “Vatandaşlar en çok hangi konuda zorlandı?”
- “Afet bilinci korkutmak mı, hazırlamak mı?” sorusu üzerinden kısa değerlendirme yapılır.
- Her öğrenci “Bu hafta evde/çevremde uygulayacağım 1 hazırlık adımı” hedefi belirler.

Duyarlılık değeri ile ilgili alternatif etkinlikler

EV ÖDEVLENDİRMESİ

YARDIMSEVERLİK

Etkinlik:	Komşuluk Kolisi
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Kazandırdığı Değer: - D20.3.1. Yardım yapacağı kişi ve kurumları bilinçli bir şekilde seçer. - D20.4.3. İhtiyacı olan herkese destek vermeye istekli olur. - D20.4.5. Bilgisini, zamanını ve emeğini iyiliğe dönüştürmekten mutluluk duyar.	
Amaç: Öğrencilerin yardımlaşma ve toplumsal dayanışma bilincini aktif olarak geliştirmelerini sağlamak; yardımın rastgele değil, gerçek ihtiyaçlara göre planlanması gerektiğini kavratmak ve bu süreçte sorumluluk, empati ve etik farkındalık kazandırmak.	
Etkinlik Adımları: - Aile bireyleri, çocuklarıyla birlikte “yardım” kavramı üzerine kısa bir sohbet yapar. Yardım ederken nelere dikkat edilmesi gerektiği (ihtiyaç odaklılık, mahremiyet, saygı vb.) konuşulur. - Aile, yaşadıkları mahallede muhtarlık veya güvenilir bir ihtiyaç noktası (dernek, ihtiyaç sahibi komşu vb.) hakkında bilgi edinir. Gerekirse iletişime geçilerek gerçek ihtiyaç listesi öğrenilir. - Aile üyeleri birlikte ihtiyaç listesini inceler ve öncelikli ürünleri belirler (temel gıda, temizlik malzemeleri vb.). Yardım kolisinin içeriği bilinçli şekilde planlanır. - Evde bulunan uygun ürünler gözden geçirilir, eksik kalanlar için birlikte alışveriş yapılır. Alınacak ürünlerin sağlam, son kullanma tarihi geçmemiş ve kullanılabilir olmasına dikkat edilir. - Hazırlanan ürünler aile bireyleriyle birlikte bir koliye yerleştirilir. Kolinin üzerine kişisel bilgi yazılmaz; sadece “Yardım Kolisi” gibi genel bir ifade kullanılır. - Aile, uygun bir zamanda koliyi belirlenen noktaya (muhtarlık vb.) teslim eder veya ihtiyaç sahibine ulaştırılmasını sağlar. - Etkinlik sonunda aile bireyleri bir araya gelerek süreci değerlendirir: - Neler hissettikleri - Yardımın neden önemli olduğu - İhtiyaca göre yardım yapmanın farkı üzerine sohbet edilir.	

TASARRUF

Etkinlik:	Namazla Dengede, Zamanı Bilinçte
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Kazandırdığı Değer: D17.2.3. Zamanı verimli kullanmak için planlama yapar.	
Amaç: Öğrencilerin hafta sonu okul dışında geçirdikleri zamanı namaz vakitlerini merkeze alarak planlamalarını sağlamak; sosyal faaliyetler ile ibadet arasında denge kurarak zamanı daha bilinçli ve verimli kullanabileceklerini fark ettirmek.	
Etkinlik Adımları: - Aile bireyleri, çocuklarıyla birlikte zamanın planlı kullanımı üzerine kısa bir sohbet yapar. Namaz vakitlerinin günü düzenleyen bir rehber olabileceği üzerinde durulur. - Aile, birlikte hafta sonu dışarıda geçirilecek bir günü belirler (park, akraba ziyareti, alışveriş, gezi vb.). - Belirlenen gün için namaz vakitleri dikkate alınarak bir günlük plan hazırlanır. Plan yapılırken: - Evden çıkış saatinin namaz vakitlerine uygun olması - Gidilecek yerde namaz kılma imkânının düşünülmesi - Gereksiz zaman kaybının azaltılması - Sosyal faaliyet ile ibadet arasında denge kurulması konularına dikkat edilir. - Hazırlanan plan, aile bireyleriyle birlikte “çıkış – faaliyetler – namaz vakitleri – dönüş – gün sonu değerlendirmesi” başlıklarıyla yazılı hâle getirilir. - Plan doğrultusunda gün uygulanır. Gün içinde namaz vakitlerine riayet edilerek program sürdürülür. - Gün sonunda aile bireyleri bir araya gelerek süreci değerlendirir ve yaşadıkları deneyimleri paylaşır.	

DUYARLILIK

Etkinlik:	İkna Radarı Saha Görevi
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Kazandırdığı Değer: - D8.2.1. Sosyal medyada kişisel bilgi, belge ve fotoğraflarının erişilebilirliğini sınırlar. - D8.2.2. Kişisel bilgilerinin yer aldığı dijital araçları bilinçli ve güvenli bir şekilde kullanır.	
Amaç: Öğrencinin dijital ortamlarda karşılaştığı içerikleri bilinçli şekilde değerlendirmesini sağlamak; “ikna radarı” yaklaşımıyla mahremiyetini korumasına yardımcı olmak ve aile içinde paylaşım yoluyla dijital güvenlik farkındalığını artırmak.	
Etkinlik Adımları: - Aile bireyleri, çocuklarıyla birlikte dijital ortamda karşılaşılabilecek riskler üzerine kısa bir sohbet yapar. “İkna Radarı” yaklaşımı tanıtılır ve şu kurallar vurgulanır: - Kişisel bilgi paylaşmamak - Ekran görüntüsü almamak / paylaşmamak - İsim, hesap veya link ifşa etmemek - Öğrenciye 7 gün sürecek bir “dijital farkındalık görevi” verilir. Bu süreçte öğrenci; mesaj, reklam, video önerisi, oyun daveti gibi içeriklerle karşılaştığında şu adımları uygular: - Dur ve düşün - En az bir “kırmızı bayrak” (şüpheli durum) belirle - Bir karar ver: (Doğruladım / Sildim / Engelledim / Yetişkine sordum / Tıklamadım) - Öğrenci, her gün karşılaştığı bir durumu kısa şekilde not eder. Notlarda sadece: - Nerede gördüğü (genel ifade) - Hangi uyarı işaretini fark ettiği - Nasıl bir karar verdiği 1 cümlelik değerlendirme yer alır. (Kişisel bilgi ve içerik detayları yazılmaz.) - Aile bireyleri hafta boyunca öğrencinin sürecini takip eder, gerektiğinde rehberlik eder ve doğru kararlarını destekler. - Hafta sonunda aile içinde kısa bir paylaşım oturumu yapılır: - En sık karşılaşılan riskler konuşulur - Öğrencinin aldığı kararlar değerlendirilir - Doğru davranış örnekleri pekiştirilir	

Ad/Sınıf:

Hafta:

Gün	Nerede gördüm? (Sosyal medya / oyun / mesaj / site)	Gördüğüm kırmızı bayrak(lar) ▶	Ben ne yaptım? 🕒	1 cümle deneyim
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

VELİ MEKTUBU

Değerli Velimiz,

ÇEDES (Çevre Duyarlıyım Değerlerime Sahip Çıkıyorum) Projesi kapsamında her ay, çocuklarımızın gönül dünyasında kök salmasını ve günlük yaşamlarına yansımaları arzu ettiğimiz temel değerler üzerinde çalışmalar yürütmekteyiz.

Bu ay öğrencilerimizle birlikte ele alacağımız değerlerimiz yardımseverlik, tasarruf ve duyarlılıktır.

Yardımseverlik, bireyin çevresindeki insanların ihtiyaçlarını fark ederek gönüllü bir şekilde destek olmasını, paylaşmayı ve başkalarının iyiliğini gözetmesini ifade eder. Yardımsever bireyler, toplumda dayanışma ruhunun gelişmesine katkı sağlar ve insanlar arasında güven bağlarını güçlendirir. Çocuklarımıza yardımseverliği kazandırmak, onların empati kurabilen, paylaşmayı bilen ve toplumsal sorumluluk bilinci gelişmiş bireyler olarak yetişmelerine önemli katkılar sunacaktır.

Tasarruf, sahip olunan maddi ve manevi kaynakların bilinçli, dengeli ve israftan kaçınılarak kullanılmasıdır. Tasarruf bilinci gelişmiş bireyler, hem kendi hayatlarında hem de toplum genelinde sürdürülebilir bir yaşam anlayışının oluşmasına katkı sağlar. Çocuklarımıza tasarrufu öğretmek; sorumluluk, ölçülülük ve bilinçli tüketim alışkanlıklarının erken yaşlarda kazanılmasını destekler. Bu değer, çocuklarımızın geleceğe daha güvenle bakabilen bireyler olmalarına zemin hazırlar.

Duyarlılık ise bireyin çevresinde olup bitenlere karşı farkında olması, insanlara, doğaya ve toplumsal sorunlara karşı kayıtsız kalmamasıdır. Duyarlı bireyler; çevresini koruyan, başkalarının duygularını gözetken ve yaşadığı topluma karşı sorumluluk hissederek kişiler olarak öne çıkar. Çocuklarımıza duyarlılık kazandırmak, onların hem sosyal ilişkilerinde hem de çevreyle olan bağlarında daha bilinçli ve saygılı davranmalarını sağlar.

ÇEDES Projesi, öğrencilerimizin yalnızca akademik yönden değil; yardımseverliği davranış hâline getiren, tasarruf bilinciyle hareket eden ve çevresine duyarlı bir karakter yapısı geliştirmelerini hedeflemektedir. Çünkü biz inanıyoruz ki; paylaşmayı bilen, kaynaklarını bilinçli kullanan ve çevresine karşı duyarlı bireyler hem kendileri hem de toplum için kalıcı değerler üretir.

Bu anlamlı süreçte en büyük desteğimiz, her zaman olduğu gibi siz kıymetli velilerimizsiniz. Çocuklarımızın bu değerleri içselleştirmelerinde göstereceğiniz ilgi, rehberlik ve örnek davranışlar, onların kişilik gelişiminde belirleyici bir rol oynayacaktır.

Belirlenen kazanımlara ulaşılabilmesi ve yapılan etkinliklerin kalıcı olabilmesi için;

- Çocuğunuzla kulüp faaliyetlerinde gerçekleştirilen etkinlikler hakkında sohbet etmenizi,
- Günlük yaşamda paylaşma, tasarruf ve çevreye duyarlılık konusunda olumlu tutumlar sergilemenizi,
- Kendi hayatınızdan bu değerlere ilişkin örnek ve anılarınızı çocuğunuzla paylaşmanızı,
- Değerlerin yaşanarak öğrenilebileceği ortamlarda çocuğunuzla birlikte daha fazla vakit geçirmenizi,
- Çocuğunuzun yardımsever, duyarlı ve tasarruflu davranışlarını fark ederek takdir etmenizi,
- Eğitici tarafından verilen görev ve çalışmalarda çocuğunuza rehberlik etmenizi,
- Söz, tutum ve davranışlarınızla çocuğunuza örnek olmanızı

önemle rica eder, vereceğiniz kıymetli destek için teşekkür ederiz.

Sevgi ve saygılarımızla,

Değerler Kulübü

cedes.meb.gov.tr

Instagram:
@meb_dinogretimi

Youtube:
@meb_dinogretimi

Next Sosyal:
@meb_dinogretimi

X:
@meb_dinogretimi

Instagram:
@cedesturkiye

Facebook:
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

LinkedIn:
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

ÇEDES

Çevre Duyarlıyım Değerlerime Sahip Çıkıyorum

Millî Eğitim Bakanlığı
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
Emniyet Mahallesi Gazeteci Yazar Muammer Yaşar Cad.
MEB Beşevler Kampüsü F Blok 06560
Yenimahalle/Ankara